

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Anexa 4 la DECIZIA Nr. 26 din 26.03.2024

AGENȚIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD-VEST

AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL REGIONAL NORD-VEST 2021 – 2027

DEPARTAMENTUL GESTIONARE, MONITORIZARE, EVALUARE PROGRAM

PLANUL DE EVALUARE PR NV 2021 – 2027

Variantă revizuită
- martie 2024 -

BH BN CJ MM SJ SM

www.regionordvest.ro | www.nord-vest.ro

Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Vest 2021-2027
Calea Dorobanților nr. 3, Cluj-Napoca, Cluj, Cod poștal: 400118
Tel: 00-40-264-431550, E-mail: secretariat@nord-vest.ro

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Cuprins

LISTĂ ABREVIERI	3
1. INTRODUCERE.....	6
1.1 PREZENTAREA GENERALĂ A PROGRAMULUI REGIONAL NORD-VEST 2021 – 2027.....	6
1.2 COMPLEMENTARITĂȚI CU PR NV 2021-2027	8
1.3 EVALUAREA ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE DIN PERIOADA DE PROGRAMARE 2014-2020	9
1.4 PLANUL DE EVALUARE ȘI CADRUL LEGISLATIV	10
2. CADRUL DE EVALUARE	12
2.1 GUVERNANȚA EVALUĂRII LA NIVEL CENTRAL.....	13
2.1.1 ACTORII GUVERNANȚEI EVALUĂRII LA NIVEL CENTRAL ȘI FUNCȚIILE PRINCIPALE ALE ACESTORA	13
2.2 COORDONAREA ȘI ORGANIZAREA EVALUĂRII LA NIVELUL PROGRAMULUI REGIONAL NORD-VEST 2021 – 2027	15
2.3 IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE (STAKEHOLDERI).....	20
2.4 ABORDAREA STRATEGICĂ A EVALUĂRII	21
2.4.1. LOGICA DE INTERVENȚIE (LI)	21
2.4.2. EVALUAREA PRIN PRISMA CRITERIILOR DE EVALUARE STABILITE ȘI VERIFICAREA LI:	22
2.4.3. MANAGEMENTUL EVALUĂRILOR ȘI UTILIZAREA REZULTATELOR.....	23
2.5 ABORDĂRILE METODOLOGICE ÎN EVALUARE	24
2.6 IMPLEMENTAREA ȘI CALITATEA EVALUĂRII.....	26
2.6.1 ORGANIZAREA INTERNĂ A ACTIVITĂȚILOR DE EVALUARE	26
2.6.2. COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR DE EVALUARE.....	27
2.6.3 LIVRABILE	28
2.7 DISEMINAREA ȘI UTILIZAREA REZULTATELOR EVALUĂRILOR	28
2.7.1 CANALE DE COMUNICARE APLICATE ÎN FUNCȚIE DE ACTORI	31
2.8 CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE DE EVALUARE	33
2.9 COORDONAREA CU ALTE PLANURI DE EVALUARE	34
3. PLANIFICAREA EVALUĂRILOR.....	35
3.1 FIȘELE EVALUĂRILOR PLANIFICATE	35
3.2 CALENDARUL EVALUĂRILOR PRIVIND RAPORTAREA	45
3.3 BUGETELE EVALUĂRILOR	46
4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ UTILIZATE ÎN ELABORAREA PE PR NV 2021-2027	48
5. ANEXE.....	49
ANEXA 1 – METODE DE CERCETARE.....	49
ANEXA 2 – LOGICA DE INTERVENȚIE (LI) PR NV 2021-2027	53

BH BN CJ MM SJ SM

www.regionordvest.ro | www.nord-vest.ro

Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Vest 2021-2027
Calea Dorobanților nr. 3, Cluj-Napoca, Cluj, Cod poștal: 400118
Tel: 00-40-264-431550, E-mail: secretariat@nord-vest.ro

Listă abrevieri

A	ACB	Analiza cost-beneficiu
	ADR Nord-Vest	Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest
	AM	Autoritate de Management
	AM PR NV	Autoritatea de Management a Programului Regional Nord-Vest 2021-2027
	AP	Acord de Parteneriat
	APL	Administrație Publică Locală
	AT	Asistență tehnică
C	CAP	Compartimentul Achiziții Publice
	CCE	Comitetul de Coordonare a Evaluării
	CCE PR NV	Comitetul de Coordonare a Evaluării a Programului Regional Nord-Vest 2021-2027
	CCMAP	Comitetul de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat
	CE	Comisia Europeană
	CM	Comitetul de Monitorizare
	CM PR NV	Comitetul de Monitorizare a Programului Regional Nord-Vest 2021-2027
	CP	Cadrul de Performanță a Programului Regional Nord-Vest 2021-2027
	CȘE	Comitetul Științific al Evaluării
D	DAT	Departament Asistență Tehnică
	DDGMECP	Director Direcția Gestionare, Monitorizare, Evaluare și Comunicare Program
	DECP	Direcția Evaluare, Selecție și Contractare Proiecte
	DGME	Departamentul Gestionare Monitorizare și Evaluare
	DGMECP	Direcția Gestionare, Monitorizare, Evaluare și Comunicare Program
	DG REGIO	Direcția Generală pentru Politici Regionale
	DMP	Direcția Monitorizare Proiecte
	DMCVA	Direcția Management Cheltuieli și Verificare Achiziții
	DNSH	Do No Significant Harm (principiul ” A nu prejudicia în mod semnificativ)

E	EBT	Evaluare bazată pe teorie
	ECI	Evaluare contrafactuală de impact
F	FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
	FESI	Fonduri Europene Structurale și de Investiții
G	GLE	Grupul Național de Lucru pentru Evaluare
I	IMM	Întreprinderi Mici și mijlocii
Î	ÎE	Întrebări de evaluare
L	LI	Logica de intervenție
M	MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
O	ODD	Obiectiv Dezvoltare Durabilă
	OI	Organism/e intermediar/e
	ONG-uri	Organizații neguvernamentale
	OP	Obiectiv de Politică
	OS/RSO	Obiectiv Specific
	OUG	Ordonanță de urgență
P	PAT	Programul Asistență Tehnică
	PCIDIF	Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
	PDD	Programul Dezvoltare Durabilă
	PDR Nord-Vest	Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027
	PE	Planul de Evaluare
	PE PR NV	Planul de Evaluare a Programului Regional Nord-Vest 2021-2027
	PEO	Programul Educație și Ocupare
	PI	Priorități de intervenție
	PIDS	Programul Incluziune și Demnitate Socială
	PME	Plan Multianual de Evaluare
	PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020
	PNIESC	Planul Național Intergrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice
	PNRR	Planul Național de Redresare și Reziliență
	PNS	Planul Național Strategic 2023-2027
	POR	Programul Operațional Regional 2014-2020

PR NV	Programul Regional Nord-Vest 2021 – 2027
PS	Programul Sănătate
PT	Programul Transport
PTJ	Programul Tranziție Justă
R	RDC Regulamentul privind Dispozițiile Comune
	RIS3 Nord-Vest Strategia de Specializare Inteligentă Nord-Vest
S	SDGME Șef Departament Gestionare, Monitorizare și Evaluare PR-NV
	SM Stat/e Membru/e
	SNDDR Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă România 2030
U	UAT Unitate Administrativ-Teritorială
	UCE Unitatea Centrală de Evaluare
	UE Uniunea Europeană

1. Introducere

Prezentul **Plan de Evaluare (PE)** a fost întocmit în contextul cerințelor stabilite de la nivelul Regulamentelor europene și joacă un rol important în susținerea unui proces de evaluare de calitate pe termen lung pentru acțiunile sprijinite prin **Programul Regional Nord-Vest 2021 – 2027 (PR NV)**.

Prezentul **PE** acoperă în mod exclusiv **PR NV**, astfel că nu se vor include evaluări ale intervențiilor din cadrul altor programe de finanțare. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/1060 și OUG 122/2020, ADR Nord-Vest este pe deplin responsabilă pentru managementul, implementarea, monitorizarea și evaluarea PR NV. PE a fost elaborat de către **Unitatea de Evaluare a PR NV** din cadrul **Direcției Gestionare Monitorizare Evaluare și Comunicare Program (DGMECP) - Departamentul Gestionare, Monitorizare și Evaluare Program (DGME)** în conformitate cu prevederile actualelor dispoziții comunitare. Pentru îndeplinirea cerințelor Regulamentului (UE) nr. 2021/1060 privind PE, s-au luat în considerare îndrumările și exemplele de bune practici detaliate în cadrul „*Ghidului pentru Elaborarea Planurilor de Evaluare aferente Programelor Operaționale finanțate din Politica de Coeziune 2021 – 2027 în România*”¹ elaborat de către Banca Mondială, document orientativ care oferă instrucțiuni suplimentare cu privire la întocmirea, rolul și scopul prezentului document strategic. **PE** ajută la clarificarea direcției pe care ar trebui să o urmeze evaluarea și identifică prin studiile de evaluare prioritățile și resursele corespunzătoare, precum și durata de timp și competențele necesare îndeplinirii obiectivelor stabilite de către program.

1.1 Prezentarea generală a Programului Regional Nord-Vest 2021 – 2027

PR NV este unul dintre cele 8 programe regionale de la nivel național, prin care România poate accesa Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI) provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). **PR NV 2021 – 2027** a fost aprobat de către **CE** pe data de **11 octombrie 2022**. Versiunea aprobată la CE este disponibilă la adresa <https://regionordvest.ro/documente-utile/documente-program/>.

Programul propune intervenții pentru dezvoltarea capacității de cercetare, dezvoltare, inovare și digitalizare, creșterea performanței energetice a fondului existent de clădiri publice și rezidențiale, valorificarea spațiilor degradate de la nivelul orașelor, mobilitatea urbană sustenabilă, investiții în rețeaua de drumuri județene și în infrastructura educațională, precum și acțiuni de valorificare a potențialului cultural, turistic și balnear. **PR NV**, a urmat liniile strategice ale politicii de coeziune europene, acțiunile propuse fiind concentrate în jurul celor **5 Obiective de politică (OP)** stabilite prin **Regulamentul 2021/1060, Cap. II, Art. 5, alin. (1)** respectiv:

¹ <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/cefa8b2df49e8214f833f61125a1ad09.pdf>

- OP 1** - **O Europă mai competitivă și mai inteligentă** prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale;
- OP 2** - **O Europă mai verde rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon**, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile;
- OP 3** - **O Europă mai conectată** prin dezvoltarea mobilității;
- OP 4** - **O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii** prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- OP 5** - **O Europă mai aproape de cetățeni** prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale.

PR NV 2021 – 2027 a fost conturat în jurul celor **5 OP** dar și în corelație cu documentele strategice de planificare existente la nivel regional (**Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027, Strategia de Specializare Inteligentă Nord-Vest RIS3, Strategia Regională de Mobilitate Urbană și Orașe Inteligente Nord-Vest 2021-2027**). Astfel, s-au conturat pe baza nevoilor reale ale regiunii **7 Priorități (P)** (plus o prioritate pentru **Asistența tehnică**) după cum urmează:

- OP 1** - **Prioritatea 1:** O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice;
- **Prioritatea 2:** O regiune cu localități smart;
- OP 2** - **Prioritatea 3:** O regiune cu localități prietenoase cu mediul;
- **Prioritatea 4:** O regiune cu mobilitate urbană multimodală durabilă;
- OP 3** - **Prioritatea 5:** O regiune accesibilă;
- OP 4** - **Prioritatea 6:** O regiune educată;
- OP 5** - **Prioritatea 7:** O regiune atractivă;
- AT (P8)** - **Asistență tehnică.**

Prin implementarea acestor priorități, **PR NV** împreună cu celelalte Programe regionale și naționale contribuie la creșterea inteligentă sustenabilă a economiei regionale și naționale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intraregionale și interregionale, totodată crescând standardul de viață.

Programul beneficiază de o **alocare totală de 1.437.252.471 euro**, sumă defalcată per priorități după cum urmează:

P1	-	327.904.956 euro;
P2	-	60.332.872 euro;
P3	-	210.666.112 euro;
P4	-	305.155.751 euro;
P5	-	184.978.708 euro;
P6	-	77.386.100 euro;
P7	-	210.363.134 euro;
AT	-	60.464.838 euro.

1.2 Complementarități cu PR NV 2021-2027

În România, perioada de programare 2021-2027 aferentă politicii de coeziune este formată dintr-un total de **16 programe** de finanțare, după cum urmează:

PAT	-	Programul Asistență Tehnică ;
PCIDIF	-	Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare ;
PDD	-	Programul Dezvoltare Durabilă ;
PEO	-	Programul Educație și Ocupare ;
PIDS	-	Programul Incluziune și Demnitate Socială ;
PT	-	Programul Transport ;
PTJ	-	Programul Tranziție justă ;
PS	-	Programul Sănătate ;
PR	-	Programele Regionale (Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Centru, Sud-Est, București-Ilfov, Sud Muntenia, Sud-Vest) .

Totodată, pe lângă aceste 16 programe, este important de menționat că România mai dispune și de un **mecanism financiar temporar** prin **Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)** finanțat prin fondul **NextGenerationEU**.

Prin prioritățile sale, **PR NV** prezintă, complementarități cu programele de finanțare menționate mai sus și cu diferite strategii la nivel european, național și regional, astfel realizându-se **coerențe interne și externe**, care ulterior vor fi exemplificate și valorificate în urma rezultatelor studiilor de evaluare efectuate în cadrul perioadei de programare 2021-2027 pentru PR NV.

Documente strategice relevante prin care PR NV 2021-2027 contribuie la realizarea obiectivelor propuse:

- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă;
- Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027;
- Strategia de specializare inteligentă a Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest (RIS3 Nord-Vest);
- Strategia națională de ocupare a forței de muncă 2021-2027;
- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025;
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027;
- Strategia Uniunii Europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2030: O Uniune a egalității;
- Strategia Uniunii Europene privind egalitatea de gen 2020-2025: O Uniune a egalității;
- Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD);
- Strategiile integrate de dezvoltare teritorială 2021-2027.

1.3 Evaluarea și lecții învățate din perioada de programare 2014-2020

Perioada de programare 2014 – 2020, a fost caracterizată printr-o înțelegere aprofundată a planificării și implementării **PME** și a tuturor activităților de evaluare propriu-zise. Cerințele de evaluare de la nivelul legislației comunitare dar și experiența de evaluare din cadrul perioadei de programare 2007-2013 au permis ca evaluările care au fost efectuate să fie mai relevante și mai coerente, acestea fiind orientate mai degrabă pe impactul propriu-zis al intervențiilor în societate, dar fără a neglija analizele mecanismelor de implementare. Astfel că, exemplul de bună practică din urma căruia s-au preluat lecții învățate relevante pentru PR NV este **Programul Operațional Regional 2014 – 2020 (POR 2014-2020)**.

POR 2014-2020 a fost gestionat la nivel central de către **Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP)** având calitatea de AM. Evaluarea intervențiilor POR 2014-2020 s-a realizat cu ajutorul **PME POR 2014-2020**², elaborat de către Biroul Evaluare Program, și supus în cadrul Comitetului de Monitorizare POR pentru aprobare. PME a detaliat evaluările prevăzute de la începutul perioadei de programare 2014 – 2020 luând în considerare nevoile de evaluare ale părților interesate și a decidenților. Studiile de evaluare aferente PME POR 2014-2020 au fost coordonate de către BEP și au avut în vedere analizarea în ansamblu a programului și a intervențiilor acestuia, considerând situația socio-economică a regiunilor și decalajele/disparitățile regionale dar și perioadele de criză de la sfârșitul perioadei de programare (pandemia COVID-19). Evaluările întreprinse în cadrul PME POR 2014-2020 au

² <https://www.inforegio.ro/ro/documente-strategice/plan-evaluare>

acoperit în mare măsura intervențiile planificate, analiza de sistem a programului și impactul programului asupra obiectivelor prestabilite.

Evaluările de program a scos la iveală o serie de lecții importante, cum ar fi:

- întârzierile în lansarea apelurilor de proiecte și modificările frecvente ale condițiilor de finanțare au dus la întârzieri în implementarea proiectelor și au afectat negativ eficiența programului dar și efectuarea studiilor de evaluare și a rezultatelor acestora;
- promovarea unei abordări de planificare pe termen lung și coordonarea cu alte programe de finanțare ar fi putut îmbunătăți sinergiile și ar fi putut spori impactul proiectelor finanțate de POR;
- monitorizarea și evaluarea temeinică a programului ar fi putut permite adaptarea și îmbunătățirea permanentă a programului și ar fi putut spori eficiența și eficacitatea implementării programului și a proiectelor;
- simplificarea și reducerea birocrăției în procesul de implementare a programului ar fi putut facilita accesul solicitanților la finanțare și putea accelera derularea apelurilor de proiecte și proiectelor propriu-zise. Procedurile administrative clare și transparente pot încuraja o mai mare participare și implicare din partea potențialilor beneficiari.

Evaluările intervențiilor derulate în perioadele anterioare de programare arată că succesul intervențiilor depinde în mare măsură de designul acestora, de construcția și derularea apelurilor, de capacitatea beneficiarilor și de regulile de implementare a proiectelor.

1.4 Planul de Evaluare și cadrul legislativ

Obligația de a realiza un Plan de Evaluare, de a efectua evaluări de program și regulile generale ale evaluării de program sunt prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060, Art.44. Cadrul general în care evaluările trebuie efectuate în perioada de programare 2021-2027 cât și aspectele care trebuie avute în vedere pentru planificarea evaluărilor de program sunt prevăzute în cadrul articolelor 18 și 44.

Planul de Evaluare este un instrument de management care permite evaluarea implementării programului, rolul acestuia fiind de planificare a activităților de evaluare pentru întreaga perioadă de programare 2021-2027 pentru PR NV. Astfel, PE servește drept document strategic prin care se stabilește cum vor fi organizate evaluările pentru a oferi dovezi referitoare la mecanismele de implementare și efectele nete ale intervențiilor finanțate prin PR NV 2021-2027.

PE îndeplinește următoarele funcții:

- permite o înțelegere comună, la nivelul tuturor actorilor implicați, privind scopul planului de evaluare și modul de utilizare a acestuia de către beneficiarii rezultatelor evaluării;
- ajută la prioritizarea temelor și întrebărilor de evaluare, în conformitate cu nevoile de evaluare identificate;

- favorizează identificarea timpurie a tipului de date necesare pentru implementarea evaluării planificate;
- susține realizarea unui calendar realist al evaluărilor;
- sprijină coordonarea mai multor activități de evaluare;
- susține întărirea capacității în domeniul evaluării pentru personalul responsabil cu evaluarea;
- promovează bune practici în evaluare;
- cultivă transparența programului față de stakeholderi și decidenți;
- ajută la prioritizarea temelor și întrebărilor de evaluare, în conformitate cu nevoile de evaluare identificate;
- ghidează părțile interesate (stakeholderii) în fiecare etapă a procesului de evaluare, identificând cele mai bune metode și strategii, clarificând aspectele metodologice relevante și informațiile necesare pentru anumite evaluări, precum și rezultatele preconizate;
- susține întărirea capacității în domeniul evaluării în rândul personalului responsabil cu evaluarea din cadrul instituțiilor publice și, după caz, în rândul personalului companiilor de pe piață care furnizează servicii de evaluare și al stakeholderilor;
- promovează bune practici în evaluare.

Totodată, dispozițiile comunitare în vigoare, prevăd obligativitatea SM/AM de a realiza două tipuri de evaluare pe parcursul perioadei de programare 2021 – 2027 după cum urmează:

- O evaluare **intermediară (assessment)**³ cu privire la rezultatele oferite de „**mid-term review**” a **PR NV 2021-2027** până în data de **31 Martie 2025**;

Evaluarea intermediară va urmări îmbunătățirea calității, eficacității și coerenței asistenței, precum și strategia și implementarea PR NV 2021 – 2027. Aceasta are la bază:

- provocările identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări, adoptate în 2024;
- progresele înregistrate în implementarea planului național integrat privind energia și clima, dacă este cazul;
- progresele înregistrate în punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale;
- situația socio-economică a României sau a Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, cu accent deosebit pe nevoile teritoriale, ținând seama de orice evoluție negativă importantă din domeniul financiar, economic sau social;
- principalele rezultate ale evaluărilor relevante;

³ Regulamentul 2021/1060, Art. 18, alin. 2

- progresele înregistrate privind îndeplinirea obiectivelor de etapă stabilite la nivelul PR NV 2021-2027, ținând seamă de dificultățile majore întâmpinate în implementarea programului.

Evaluarea intermediară va sprijini procesul de management al programului, prin analiza problemelor care apar în timpul implementării și vor propune soluții specifice de îmbunătățire a funcționării sistemului.

- O evaluare **de impact a PR NV 2021 – 2027** până în data de **30 iunie 2029**.

Evaluarea de impact măsoară efectele intervențiilor susținute din **PR NV** și stabilește gradul de realizare a obiectivelor fiecărei priorități de investiții. Această evaluare se va realiza spre finalul perioadei de programare 2021 – 2027. Totodată, *evaluările de impact* vor măsura contribuția programului la atingerea indicatorilor stabiliți pentru fiecare obiectiv specific în parte și vor explica modalitățile prin care s-au obținut aceste rezultate și efectele nete ale intervențiilor.

AM PR NV efectuează și **evaluări ad-hoc** în cazul în care monitorizarea programului evidențiază o îndepărtare semnificativă față de obiectivele stabilite inițial sau în cazul în care se fac propuneri pentru revizuirea PR NV. Evaluările ad-hoc pot aborda, de asemenea, aspectele privind implementarea ori managementul unei priorități de investiții, al unui obiectiv specific sau a unei acțiuni.

Planul de evaluare se elaborează la începutul perioadei de programare și este prezentat în termen de maxim un an de la aprobarea de către CE a PR NV către Comitetul de Monitorizare PR NV.⁴

Toate evaluările urmăresc unul sau mai multe criterii: **eficacitate, eficiență, relevanță, coerență și valoarea adăugată pentru Uniune**, cu scopul de a îmbunătăți nivelul de calitate al elaborării și implementării programelor. Evaluările pot viza și alte criterii relevante, cum ar fi: **caracterul inclusiv, nediscriminarea și vizibilitatea**; de asemenea, ele pot viza mai multe programe.⁵

2. Cadrul de evaluare

Principalele structuri implicate în evaluarea de program stabilite la nivel de **central (național)** și la nivelul **programelor** cu finanțare europeană pentru planificarea, gestionarea și implementarea evaluărilor, precum și relația acestora cu entitățile cu atribuții de coordonare reprezintă **cadrul de evaluare**. Cadrul de evaluare este o configurație de bază a sistemului de evaluare și a instrumentelor necesare pentru modelarea și consolidarea evaluării.

Modul de funcționare a proceselor și a sistemului de evaluare aferent perioadei de programare 2021-2027, atât de la nivel **central**, cât și la nivelul PR NV 2021-2027 sunt prezentate mai jos.

⁴ Regulamentul 2021/1060, Art. 44, alin. (6)

⁵ Regulamentul 2021/1060, Art. 44, alin. (1)

2.1 Guvernanța evaluării la nivel central

Guvernanța sistemului de evaluare garantează următoarele funcții de bază:

- definește planurile de evaluare ale programului;
- implementează evaluările, respectând calendarul prevăzut și principalele elemente de conținut definite premergător în PE;
- asigură calitatea evaluărilor;
- promovează diseminarea și utilizează constatările evaluărilor;
- consolidează capacitatea de evaluare în cadrul administrațiilor și în rândul stakeholderilor;
- coordonează evaluările diferitelor Programe cu evaluările naționale/orizontale și evaluările de la nivelul AP.

2.1.1 Actorii guvernantei evaluării la nivel central și funcțiile principale ale acestora:

- **Comitetul de coordonare pentru managementul Acordului de Parteneriat (CCMAP)**
 - Aprobă Planurile de Evaluare și examinează procesul în efectuarea evaluărilor.⁶
- **Unitatea centrală de evaluare (UCE)**
 - Răspunde de evaluarea AP și de evaluările inter-tematice sau evaluări de la nivel teritorial;
 - Contribuie la asigurarea coordonării la nivelul întregului sistem de guvernare pentru evaluare și pentru consolidarea capacității instituționale;
 - Asigură funcționarea corespunzătoare a unităților de evaluare la nivel de Program;
 - Are rol de coordonare, rol consultativ și de îndrumare.
- **Comitetul de coordonare a evaluării (CCE) la nivel de AP**
 - Se asigură că actorii cheie sunt consultați și reprezentați în planificarea și implementarea evaluării;
 - Discută metodologia de evaluare și rezultatele parțiale/finale ale evaluărilor AP și modalitățile de îmbunătățire a utilizării rezultatelor de evaluare.
- **Grupul de lucru pentru evaluare**

Acest grup de lucru se află sub conducerea UCE și include toate unitățile de evaluare de la nivelul fiecărui program și are ca scop asigurarea coordonării și sprijinului metodologic pentru activitățile de evaluare ale programelor, fiind organizat și activat la începutul perioadei de programare. Grupul de lucru pentru evaluare se instituționalizează prin AP sau prin act adițional. Acesta joacă

⁶ Regulamentul (UE) 2021/1060, Art. 40, alin. (2) lit. (c)

un rol consultativ, în vederea promovării unei abordări coordonate a evaluării la nivel național. Grupul se reunește în funcție de un calendar prestabilit în vederea discutării unor aspecte referitoare la: abordarea unor evaluări planificate, teme comune sau intervenții complementare la nivel național sau la nivel de programe, metode și instrumente pentru diferite tipuri de evaluări, provocări și bune practici, nevoi de formare sau inițiative de formare și de întărire a capacității pentru diferiți actori.

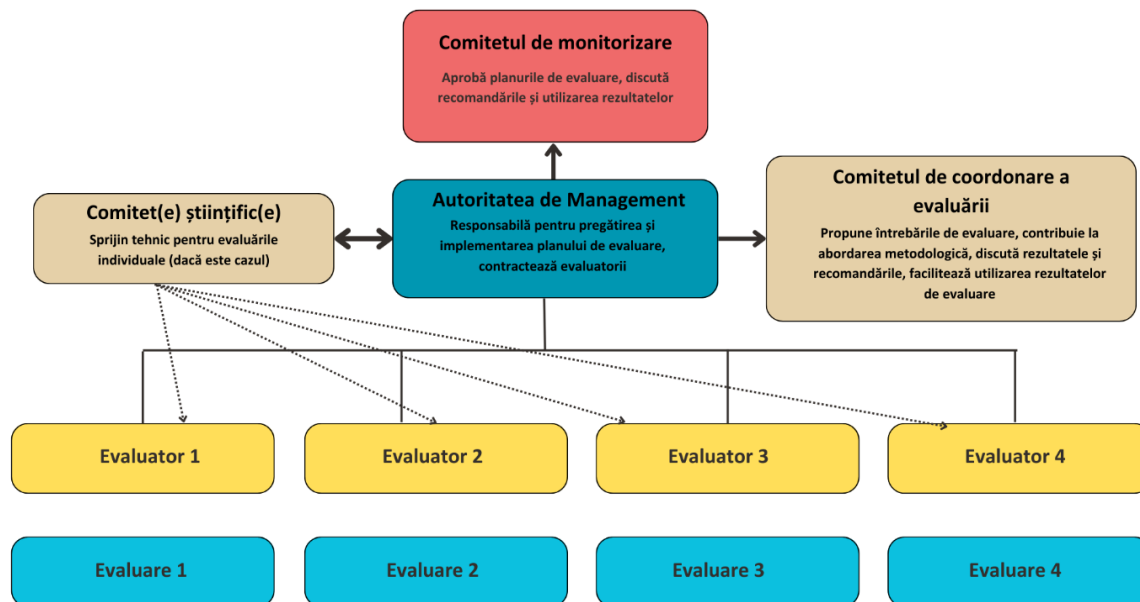
- **Comitetul Științific al Evaluării**

Poate fi înființat pentru fiecare evaluare în parte și este format din doi sau trei experți seniori (membri ai mediului academic sau experți seniori la nivel de sector sau în domeniul evaluării), care sprijină AM, UCE și evaluatorul/evaluatorii în implementarea evaluărilor individuale. CȘE poate să fie constituit la cerere și vine în acordarea de sprijin unor evaluări cu un grad ridicat de complexitate dar și în momentul în care UCE sau Unitatea de Evaluare din cadrul AM PR NV nu are suficientă capacitate în vederea asigurării unui proces de evaluare calitativ.

- **Rețeaua de Evaluare**

Reprezintă un mecanism informal, înființat în perioada de programare 2014 – 2020 care va funcționa în continuare și în perioada actuală, reprezentând un forum de discuții, schimb de bune practici și lecții învățate între unitățile de evaluare de la nivelul fiecărui program. Aceasta include membrii autorităților contractante, membri ai mediului academic și evaluatori.

Reprezentarea vizuală a guvernancei sistemului de evaluare aferent perioadei de programare 2021-2027

Tabel preluat din: "Ghid pentru Elaborarea Planurilor de Evaluare aferente Programelor Operaționale finanțate din Politica de coeziune 2021-2027 în România"

2.2 Coordonarea și organizarea evaluării la nivelul Programului Regional Nord-Vest 2021 – 2027

Cadrul instituțional implică stabilirea unor unități de evaluare individuale la nivelul fiecărei AM, acestea urmând să fie coordonate și îndrumate de **Unitatea Centrală de Evaluare (UCE)** din cadrul **Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE)**. Rolurile diferitelor entități se completează reciproc, în scopul unui proces de evaluare mai aplicat. De asemenea, intenția este de a fi mai aproape de părțile interesate și decidenți, pentru a răspunde mai bine nevoilor de informare ale diferiților actori implicați.

Guvernanța la nivelul PR NV este compusă din **3 actori** principali, aceștia fiind: **Comitetul de Monitorizare PR NV (CM PR NV)**, **Unitatea de Evaluare a AM PR NV și Comitetul de coordonare a evaluării PR NV (CCE PR NV)**. Comitetul Științific al Evaluării PR NV poate veni în sprijinul Comitetului de Monitorizare, a Comitetului de Coordonare a Evaluării și a Unității de Evaluare la nivelul PR NV dacă este cazul. Totodată, grupul de lucru pentru evaluare susține activitatea de evaluare prin întâlniri regulate cu unitățile de evaluare de la nivelul Autorităților de Management. Organizarea, coordonarea și atribuțiile actorilor la nivelul AM PR NV 2021-2027 este relativ asemănătoare cu guvernanța definită la nivelul central, după cum urmează:

- **Comitetul de Monitorizare PR NV (CM PR NV)**

- CM PR NV aprobă PE propus de către DGME/Unitatea de evaluare, precum și modificările ulterioare ale acestuia;
 - este informat cu privire la stadiul implementării PE, conținutul fiecărui raport de evaluare, a planurilor de acțiuni și al stadiului implementării acestora.
- **Comitetul de Coordonare a Evaluării PR NV (CCE PR NV)**
 - participă în procesul de identificare a întrebărilor și temelor de evaluare relevante pentru PR NV 2021-2027;
 - participă în procesul de elaborare a Planului de Evaluare pentru PR NV 2021-2027;
 - îndeplinește o funcție metodologică, prin analiza metodologiilor de evaluare și rezultatele parțiale/finale ale evaluărilor și modalitățile de îmbunătățire a utilizării rezultatelor de evaluare;
 - se asigură că evaluările din cadrul Planului de Evaluare al PR NV sunt efectuate în mod corect și imparțial. Formulează recomandări care să îmbunătățească evaluările și asigură calitatea rapoartelor inițiale, intermediare și finale de evaluare.
 - contribuie la analiza referitoare la existența datelor necesare pentru realizarea evaluărilor, precum și la metodele propuse în vederea evaluării.
 - oferă puncte de vedere cu privire la termenii de referință incluși în caietele de sarcini care vizează achiziția de servicii de evaluare pentru PR NV în corespondență cu Planul de Evaluare.
 - decide prin majoritatea simplă a celor prezenți care au calitatea de membru cu drept de vot asupra rapoartelor inițiale, intermediare și finale, cu privire la respingerea sau aprobarea acestora.

CCE este constituit din președinte, membri cu drept de vot, membri observatori permanenți și tematici. Coordonarea activităților de evaluare va fi realizată prin intermediul CCE iar întâlnirile vor fi organizate la inițiativa președintelui CCE (Șeful AM PR NV) care prezidează întâlnirile. În funcție de temele de evaluare, alte părți interesate pot fi invitate la CCE. Președintele CCE stabilește agenda reuniunilor, aprobă rapoartele de control al calității aferente rapoartelor de evaluare, aprobă planul de acțiune pentru implementarea recomandărilor evaluării și prezidează întâlnirile în plen. Suportul tehnic și secretariatul CCE sunt asigurate de către Unitatea de evaluare PR NV. CCE se întrunește pentru îndeplinirea atribuțiilor sale ori de câte ori este necesar, la solicitarea Președintelui CCE. Numărul și frecvența întâlnirilor CCE depinde de complexitatea și durata evaluărilor cuprinse în Planul de Evaluare.

- **Comitetul Științific al Evaluării (CȘE)**
 - se constituie dacă tema de evaluare necesită expertiză specifică;
 - contribuie la întocmirea Planului de Evaluare;
 - contribuie la realizarea studiilor privind analiza evaluabilității PR NV 2021-2027;
 - oferă expertiză academică în elaborarea rapoartelor privind calitatea livrabilelor și validarea rezultatelor;
 - sprijină personalul DGME în gestionarea evaluărilor planificate în PE și va contribui la dezvoltarea capacității de evaluare a membrilor CCE.

- **Departamentul Gestionare, Monitorizare și Evaluare PR NV (DGME)**
 - Urmărește realizarea obiectivelor evaluării și aplicarea standardelor de calitate în procesul de evaluare, inclusiv asupra rapoartelor de Evaluare;
 - Contribuie la elaborarea rapoartelor de analiză ce se transmit CE;
 - Realizează modificarea PR NV 2021-2027 ca urmare a rezultatelor evaluării intermediare (**mid-term review**) sau ca urmare a solicitării Comisiei Europene;
 - Asigură participarea la reuniunile anuale cu CE pentru examinarea progresului implementării PR NV, în conformitate cu Reg. (UE) 2021/1060;
 - Elaborează, actualizează și implementează PE al PR NV și se asigură că acesta este utilizat ca instrument strategic și de management pe parcursul implementării programului;
 - asigură aprobarea PE PR NV de către CM PR NV 2021-2027;
 - asigură realizarea de evaluări ad-hoc ale PR NV 2021-2027 atunci când rezultatele diferă semnificativ de obiectivele prevăzute inițial și le supune analizei și aprobării CM PR NV 2021-2027;
 - elaborează Planurile de acțiune pentru implementarea recomandărilor privind evaluare programului și monitorizează progresul realizat;
 - participă la informarea CM asupra rezultatelor evaluărilor, asupra modalităților propuse pentru implementarea acestora și asupra stadiului de aplicare a recomandărilor din rapoartele de evaluare;
 - elaborează și transmite rapoartele de implementarea a PR NV 2021-2027, pe probleme specifice, a raportului care sintetizează constatările evaluărilor efectuate în timpul perioadei de programare și principalele realizări și rezultate ale PR NV 2021-2027;
 - asigură contribuția AM PR NV la evaluările efectuate în timpul perioadei de programare și la evaluarea ex-post realizată de CE;

- asigură dezvoltarea capacității de evaluare în cadrul structurilor responsabile de gestionarea PR NV 2021-2027.

- **Unitatea de Evaluare a PR NV / Ofițerul Evaluare Program**

- asigură activitățile de evaluare a PR NV 2021-2027;
- elaborează și actualizează/revizuieste și asigură implementarea planului de evaluare;
- colaborează cu principalele structuri implicate în evaluarea PR NV 2021-2027, inclusiv cu prestatorul de servicii selectat în vederea efectuării studiilor de evaluare ale programului;
- convoacă activitățile CCE, constituit la nivelul Autorității de management și asigură acțiunile ulterioare acestuia (minută, obținere feedback documente, puncte de vedere, etc);
- participă la organizarea evaluărilor intermediare ale PR NV 2021-2027;
- asigură accesul echipei de evaluatori la informații privind monitorizarea PR NV 2021-2027 și la alte date necesare evaluării;
- analizează toate livrabilele din cadrul contractului și face comentarii pe care le transmite Prestatorului de servicii;
- înaintează rapoartele/ livrabilele contractului către toți membrii CCE pentru analiză și comentarii;
- centralizează toate comentariile membrilor CCE, le transmite Prestatorului de servicii și urmărește preluarea acestora în conținutul livrabilelor;
- propune conducerii AM PR NV 2021-2027, realizarea de evaluări ad-hoc ale programului operațional, atunci când rezultatele diferă semnificativ de obiectivele prevăzute inițial;
- întocmește planuri de acțiune pentru implementarea recomandărilor privind evaluarea programului și monitorizează progresul realizat;
- participă la grupul de lucru privind evaluarea gestionat de MIPE și diseminează rezultatele întâlnirilor tuturor celor vizați de problematică;
- participă la elaborarea analizelor necesare în vederea realizării Raportului final de performanță, precum și a altor rapoarte și sinteze aferente activității proprii;
- înregistrează informațiile specifice activității proprii în sistemele informatice și răspunde de corectitudinea și completitudinea datelor din competența sa;
- suportul tehnic și secretariatul CCE sunt asigurate de către ofițerii de evaluare program (OEP).

- **Şeful AM PR NV**
 - supervizează și aprobă Planul de evaluare elaborat de către OEP și avizat de către SDGME și DDGMECP;
 - Supervizează și coordonează activitățile de evaluare a PR pentru activitățile de evaluare din cadrul AM PR NV 2021 - 2027, stabilește, prin dispoziție internă, componența și atribuțiile Comitetului de Coordonare pentru Evaluare PR NV, în cadrul căruia îndeplinește rolul de președinte;
 - numește, prin dispoziție internă, echipa de proiect/contract aferentă fiecărui contract de servicii în domeniul evaluării de program;
 - aprobă Rapoartele de control al calității aferente rapoartelor de evaluare; aprobă planul de acțiune pentru implementarea recomandărilor evaluării;
 - Avizează Rapoartele anuale de implementare și Rapoartele finale de implementare aferente PR.

- **Directorul Direcției Gestionare, Monitorizare, Evaluare și Comunicare Program (DDGMECP)**
 - supervizează procesul de elaborare și implementare a planului de evaluare al PR NV 2021 - 2027, în conformitate cu regulamentele CE referitoare la perioada 2021-2027. Avizează și înaintează spre aprobare către șeful AM PR NV 2021 - 2027, și ulterior către Comitetul de Monitorizare, a planului de evaluare pentru PR NV 2021- 2027;
 - coordonează procesul de evaluare a PR NV și de punere în aplicare a planului de măsuri urmare a recomandărilor ce ies din evaluarea programului și informează șeful AM PR NV 2021 - 2027 cu privire la aceste aspecte.

- **Şeful DGME PR NV (SDGME)**
 - coordonează elaborarea/actualizarea Planului de evaluare a PR NV 2021-2027, cu respectarea prevederilor comunitare și procedurile interne aplicabile și îl verifică și înaintează, spre avizare DDGMECP și spre aprobare către șeful AM PR NV 2021 - 2027, și ulterior către Comitetul de Monitorizare;
 - urmărește punerea în aplicare a planului de măsuri de îmbunătățire/corectare/remediere rezultat din evaluarea programului;
 - coordonează procesul de realizare de evaluări ad-hoc ale PR NV 2021-2027, atunci când rezultatele diferă semnificativ de obiectivele prevăzute inițial în program și le supune analizei și aprobării Comitetului de monitorizare a PR;
 - asigură participarea la grupul de lucru privind evaluarea programelor operaționale, gestionat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

2.3 Implicarea părților interesate (stakeholderi)

În demersul elaborării Planului de Evaluare PR NV 2021-2027, implicarea părților interesate a reprezentat un proces esențial în activitatea de identificare a nevoilor reale de evaluare. Pe lângă demararea procesului de consultare a părților interesate s-au întreprins și activități interne AM pentru identificarea unor teme/întrebări de evaluare cheie în vederea includerii acestora în PE. Primul pas a fost reprezentat de cartografierea PR NV care a implicat examinarea și identificarea aspectelor cheie ale programului, precum și relațiile și interconexiunile dintre program și alți factori (conformitatea cu Regulamentul (UE) 2021/1060, strategii europene, naționale, regionale și locale, intervenții cheie/inovatoare a PR NV). Prin intermediul analizei de birou (desk-analysis) și a surselor de date disponibile, s-au identificat zonele cheie care necesită o atenție sporită în evaluare. Această analiză detaliată a contribuit la obținerea unei viziuni clare asupra programului și a ajutat la conturarea unor teme/întrebări-cheie de evaluare.

Următorul pas a fost reprezentat de implicarea părților interesate prin identificarea și selectarea acestora. Au fost identificate o serie de grupuri de interes, cum ar fi posibiii beneficiari ai programului (organizații neguvernamentale, reprezentanții mediului de afaceri, reprezentanții mediului academic, autoritățile publice locale și alte părți interesate relevante) dar și actorii responsabili cu gestionarea și implementarea din cadrul AM PR NV. Selectarea părților interesate a avut ca și criterii de bază nivelul de interes în acțiunile promovate de PR NV și influența acestora asupra programului. Au fost aplicate instrumente de colectare a datelor de tip cantitativ și calitativ (chestionar și interviuri individuale). Prin intermediul acestor două tipuri de instrumente, părțile interesate au fost implicate în procesul de definire a:

- temelor de evaluare;
- întrebărilor de evaluare;
- momentului realizării studiilor de evaluare;
- tipul evaluărilor;
- criteriilor de evaluare;
- izvoarelor de culegere a datelor pentru evaluările propuse;
- componenței CCE PR NV.

În urma derulării acestor activități de consultare a factorilor interesați, au fost identificate principalele nevoi de evaluare ale regiunii, făcând uz de punctele de vedere, sugestiile și feedback-ul părților interesate.

Prin utilizarea acestor abordări complementare, s-au promovat evaluări cuprinzătoare, obiective și orientate către rezultatele așteptate; studiile de evaluare planificate contribuind astfel la înțelegerea deplină a performanței și eficacității PR NV.

Procesul de elaborare a PE a fost unul complex, varianta finală a documentului fiind propusă spre avizare membrilor CCE PR NV și ulterior spre aprobare membrilor CM PR NV; prezentul document reprezentând rezultatul elementelor descrise anterior.

Totodată, procesul de elaborare a PE a inclus și o serie de reuniuni a grupului de lucru pentru evaluare în vederea obținerii de noi informații cu privire la abordările de actualitate ale evaluării de program și a aspectelor elementare de luat în vedere în cadrul procesului de întocmire a PE.

2.4 Abordarea strategică a evaluării

Abordarea strategică a evaluării pentru PR NV 2021-2027 este concepută pentru a asigura o evaluare riguroasă și comprehensivă asupra intervențiilor programului și a programului per general. În conturarea abordării strategice a evaluării s-au luat în considerare următoarele elemente:

- **logica intervenției (LI)** programului și scopul său general, în conformitate cu obiectivele strategice stabilite în faza de planificare a PR NV pentru întreaga perioadă de programare 2021-2027;
- nevoile reale de evaluare identificate în urma procesului de consultare a părților interesate;
- activitatea de cartografiere a PR NV care a evidențiat intervenții care necesită o atenție sporită;
- literatura de specialitate din domeniul evaluării de program.

2.4.1. Logica de intervenție (LI)

PR NV 2021-2027 a fost conturat pe baza **LI**, care a implicat mai multe etape pentru a asigura o abordare coerentă și relevantă pentru dezvoltarea regiunii de Nord-Vest.

LI a PR NV 2021-2027 se referă la abordarea strategică a programului, care este concepută încă din faza de planificare pentru a identifica nevoile de finanțare și pentru a contura obiectivele generale de finanțare în jurul nevoilor identificate. Logica de intervenție este compusă din următoarele etape:

- analiza situației și identificarea nevoilor de finanțare;
- stabilirea obiectivelor generale de finanțare;
- definitivarea și prioritizarea intervențiilor;
- definirea indicatorilor de realizare și rezultat;
- implementarea și monitorizarea investițiilor/intervențiilor;
- evaluarea și ajustarea.

LI și evaluarea de program sunt două aspecte strâns legate în procesul de implementare a unui program finanțat cu fonduri europene. Aceasta reprezintă abordarea strategică a programului, în timp ce evaluarea programului are rolul de a verifica și de a măsura gradul în care această

logică este implementată și dacă s-au atins obiectivele prestabilite și asumate în faza de planificare. LI este regăsită în cadrul **Anexei 2** a prezentului PE.

Astfel că, abordarea strategică a PE PR NV 2021-2027 este compusă din următoarele obiective:

- evaluarea prin prisma criteriilor de evaluare principale stabilite și verificarea LI;⁷
- managementul evaluărilor și utilizarea rezultatelor;

2.4.2. Evaluarea prin prisma criteriilor de evaluare stabilite și verificarea LI:

- **Evaluarea impactului specific și general:** vizează evaluarea efectelor nete (impactului) asupra regiunii Nord-Vest în urma implementării programului per general și a intervențiilor finanțate, prin prisma dezvoltării economice, sociale și teritoriale. Totodată, evaluarea impactului identifică și explică schimbările produse în jurul beneficiarilor și a societății;
- **Evaluarea eficacității:** are în vedere identificarea timpurie a măsurilor care trebuie întreprinse pentru a remedia "depărările" de la obiectivele prestabilite. Totodată, evaluarea eficacității are în vedere și măsura în care acțiunile finanțate au reușit să atingă obiectivele stabilite sau au avansat în vederea atingerii acestora;
- **Evaluarea eficienței:** vizează măsura în care utilizarea resurselor disponibile (în special financiare) pentru implementarea programului și-au atins obiectivele și identifică posibile îmbunătățiri în ceea ce privește gestionarea și utilizarea constatărilor;
- **Evaluarea relevanței:** analizează relația dintre nevoile și problemele din societate și obiectivele intervenției. Are în vedere designul strategiilor și al politicilor curente și identifică dacă acțiunile întreprinse rămân relevante nevoilor și problemelor identificate în faza de planificare;
- **Evaluarea coerenței interne:** implică analiza modului în care diferitele componente ale unui program funcționează împreună pentru a realiza obiectivele programului;
- **Evaluarea coerenței externe:** analizează coerența între intervențiile din cadrul aceluiași domeniu de politici, dar care sunt susținute prin diferite instrumente UE sau naționale;
- **Evaluarea valorii adăugate UE:** caută schimbări care pot fi atribuite în mod rezonabil intervenției UE, în plus față de ceea ce statele membre așteaptă în mod obișnuit să obțină prin acțiunile naționale;
- **Evaluarea vizibilității:** urmărește să evalueze măsura în care PR NV și intervențiile acestuia sunt cunoscute și recunoscute în rândul beneficiarilor, partenerilor, publicului țintă și a altor părți interesate relevante.
- **Evaluarea coeziunii sociale regionale:** se referă la măsura în care PR NV contribuie la reducerea sau creșterea disparităților sociale și economice interregionale și

⁷ Regulamentul (UE), Art. 44, alin. (1)

intraregionale. Evaluarea prin prisma criteriului coeziunii sociale regionale implică analizarea impactului PR NV asupra incluziunii sociale, accesului la servicii și oportunități egale în cadrul regiunii, precum și a reducerii sau a creșterii sărăciei și a inegalității.

- **Evaluarea nediscriminării:** se referă la identificarea modului prin care PR NV, prin prioritățile sale a asigurat egalitatea de tratament și a nediscriminarea. Evaluarea nediscriminării implică analiza politicilor și practicilor adoptate pentru a evita discriminarea directă sau indirectă, asigurând că toate grupurile și categoriile sociale sunt tratate în mod just și echitabil.
- **Evaluarea caracterului verde:** se referă la gradul în care PR NV abordează aspecte de mediu și contribuie la durabilitatea ecologică. Evaluarea caracterului verde implică analiza măsurilor luate pentru a reduce impactul asupra mediului, promovarea eficienței energetice, utilizarea resurselor regenerabile, protejarea biodiversității și conservarea mediului înconjurător în general.

LI este verificată prin prisma criteriilor de evaluare (eficiență, eficacitate, relevanță, coerență și valoare adăugată UE), acestea fiind strâns legate de sensul și specificul întrebărilor de evaluare din cadrul temelor de evaluare planificate.

2.4.3. Managementul evaluărilor și utilizarea rezultatelor

PE PR NV mai urmărește:

- **îmbunătățirea calității evaluărilor prin planificarea adecvată, inclusiv prin identificarea și colectarea datelor necesare;**

Asigurarea calității evaluării este crucială pentru a garanta utilizarea și credibilitatea constatărilor obținute prin evaluare. Acest lucru implică aplicarea standardelor și procedurilor de evaluare recunoscute la nivel internațional, astfel încât rezultatele evaluării să fie obiective, valide și fiabile. Prin implementarea acestor mecanisme și abordări specifice, PE își propune să asigure că evaluarea este realizată într-un mod riguros, transparent și imparțial, și că rezultatele obținute sunt relevante și utile în luarea deciziilor privind gestionarea și implementarea PR NV.

- **furnizarea de informații și constatări necesare AM PR NV pentru adoptarea unor decizii informate legate de gestionarea și implementarea programului și managementul general al PR NV;**

Prin furnizarea de informații relevante și actualizate despre implementarea și rezultatele programului, evaluarea oferă o bază solidă pentru gestionarea eficientă a resurselor și adoptarea deciziilor legate de politici. Managementul informat se bazează pe disponibilitatea și accesibilitatea datelor relevante și actualizate. Evaluarea programului contribuie la asigurarea acestui aspect prin colectarea și analiza sistematică a datelor, inclusiv a datelor de monitorizare și a altor surse de informații relevante.

- asigurarea independenței rezultatelor studiilor de evaluare;

Evaluările cuprinse în prezentul plan de evaluare vor fi realizate de către experți externi, independenți din domeniul evaluării de program, expertiza externă pentru evaluare fiind contractată conform legislației în vigoare privind achizițiile publice.

- asigurarea unui nivel adecvat de resurse pentru finanțarea și coordonarea evaluărilor;
- raportarea către CE a progreselor înregistrate, rezultatelor și constatărilor, după cum reiese din obligațiile dispozițiilor comunitare;⁸

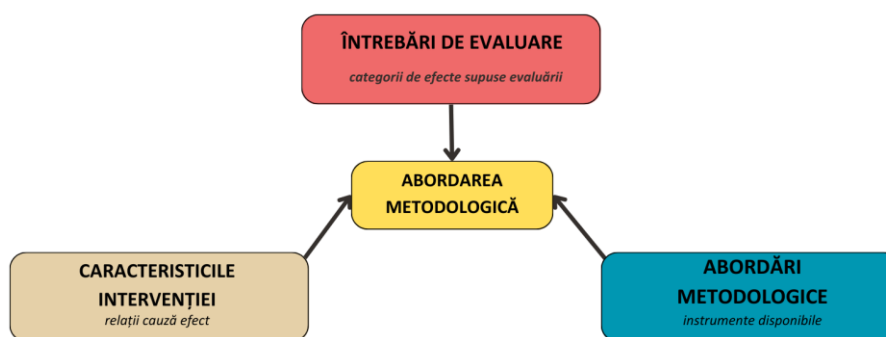
Ca urmare a implementării acestui plan, factorii de decizie și cei care formulează politici publice vor avea la dispoziție, pe baza rezultatelor studiilor de evaluare, informațiile necesare pentru a lua decizii.

- raportarea de date cu caracter personal (dacă este cazul) către CE.⁹

2.5 Abordările metodologice în evaluare

Abordarea metodologică în cadrul evaluării PR NV s-a conturat în jurul caracteristicilor specifice ale intervențiilor programului, a întrebărilor de evaluare colectate în procesul de consultare a părților interesate și a abordărilor metodologice consacrate existente. În cadrul abordării metodologice, s-a acordat o atenție specială asigurării validității și reprezentativității datelor, selectării eșantionului adecvat pentru fiecare temă de evaluare și utilizării analizei statistice sau a altor metode de cercetare pentru a obține rezultate credibile, valide și coerente.

Reprezentarea vizuală a caracteristicilor care definesc abordarea metodologică

Tabel preluat din: "Ghid pentru Elaborarea Planurilor de Evaluare aferente Programelor Operaționale finanțate din Politica de coeziune 2021-2027 în România"

⁸ Regulamentul (UE) 2021/1060 Art. 18, alin (1), (2), (3) și Art. 44, alin (2)

⁹ Regulamentul (UE) 2021/1060, Art. 4

Având în vedere experiența și lecțiile învățate dobândite din implementarea PME POR 2014-2020, există o mare posibilitate ca elementele incluse în PE PR NV să fie supuse modificărilor. Aceste modificări pot afecta întrebările de evaluare, metodologiile de evaluare propuse, sursele de date propuse (izvoarele de date), expertiza necesară propusă, bugetul alocat evaluărilor sau orice alt tip de informație prezentă în PE PR NV. Complexitatea domeniului evaluării dar și dinamismul unui Plan de Evaluare, face dificil de anticipat pe o perioadă atât de lungă de timp prioritățile reale ale evaluării. Contextul și nevoile pot evolua, iar procesul de evaluare trebuie să fie adaptat în consecință.

Orice modificare a Planului de Evaluare PR NV se efectuează în funcție de nevoile care survin pe parcursul perioadei de programare 2021 – 2027, ulterior membrii Comitetului de Monitorizare PR NV fiind informați asupra acesteia.

Metodologia evaluărilor împreună cu dimensiunile grupului țintă vizat de către evaluări, instrumentele propuse pentru efectuarea studiilor, izvoarele de colectare a datelor și expertiza necesară sunt regăsite în cadrul subcapitolului "**3.1 Fișele evaluărilor planificate**".

Acolo unde este cazul, în cadrul PE PR NV pot fi utilizate două metodologii centrale pentru efectuarea evaluărilor:

- **evaluare bazată pe teorie (EBT);**
- **evaluare contrafactuală de impact (ECI).**

Metodologia ETB se referă la o abordare a evaluării care se concentrează pe evaluarea modului în care un program sau o intervenție din program ar trebui să funcționeze pe baza unei teorii (LI sau Theory of Change). Această abordare se bazează pe înțelegerea logică și conceptuală a intervențiilor și identificarea legăturilor cauzale dintre activitățile programului și rezultatele așteptate.

Metodologia ECI este o abordare care se concentrează pe măsurarea impactului unui program sau intervențiile din cadrul programului prin comparație cu un grup de referință sau o situație contrafactuală asemănătoare grupului țintă vizat. În evaluarea contrafactuală, se încearcă să se determine ce s-ar fi întâmplat în absența intervenției și să se estimeze impactul pe care intervenția îl are asupra rezultatelor sau efectelor dorite.

Aceste două abordări se completează reciproc în următoarele moduri:

- **Înțelegerea contextului și procesului:** EBT oferă o înțelegere mai profundă a contextului și a modului în care intervenția ar trebui să funcționeze, în timp ce ECI se concentrează

asupra analizei rezultatelor și a efectelor în contextul real al implementării (**clarificarea legăturii cauzale**);

- **Identificarea cauzelor și a efectelor:** EBT identifică și analizează ipotezele și lanțurile cauzale, iar ECI furnizează date și informații pentru a testa și valida aceste ipoteze;
- **Îmbunătățirea programelor și intervențiilor:** EBT oferă informații pentru a înțelege cum să se îmbunătățească intervenția, în timp ce ECI furnizează feedback cu privire la eficacitatea și impactul intervenției pentru a ghida îmbunătățirile viitoare;

În cadrul PE PR NV se are în vedere utilizarea complementară a celor două metodologii de evaluare ori de câte ori contextul și planificarea temelor de evaluare permite utilizarea ambelor metode. Utilizarea ambelor metodologii permite maximizarea rezultatelor și contribuie la asigurarea unor evaluări riguroase și comprehensive.

2.6 Implementarea și calitatea evaluării

Implementarea și calitatea evaluării presupune:

- **Pregătirea activităților**

Definirea clară a obiectivului evaluării, întrebările principale și subsecvente de evaluare, datele necesare, bugetul și calendarul reprezintă obiectul caietului de sarcini și a termenilor de referință pentru achiziția publică a studiilor de evaluare. Pentru ca acest lucru să fie întreprins în mod corespunzător este necesar ca personalul responsabil dar și părțile interesate (personal AM PR NV, membri CCE și CM) să fie consultate pentru a asigura că evaluările din cadrul prezentului Plan de Evaluare sunt transpuse în mod corespunzător în procesul de achiziție a serviciilor externe de realizare a studiilor de evaluare. Totodată, definirea criteriilor concrete și relevante de excludere, a criteriilor de selecție și atribuire din Termenii de Referință vor reprezenta un instrument fundamental pentru îndrumarea ofertanților și a membrilor comisiei de evaluare a ofertelor din punct de vedere tehnic și administrativ.

- **Selectarea prestatorului de servicii:**

Se recomandă desemnarea unei comisii de selecție (în cadrul AM PR NV) responsabile de evaluarea ofertelor pe baza criteriilor menționate în Termenii de Referință.

- **Unitatea de evaluare:**

Desemnarea oficială a OEP ca fiind responsabil în evaluare, acesta reprezentând persoana de contact cu prestatorul de servicii. Se dispune și desemnarea unui ofițer supleant din cadrul DGME pentru preluarea responsabilităților OEP în cazul indisponibilității.

2.6.1 Organizarea internă a activităților de evaluare

În vederea selecționării activităților de evaluare, Unitatea de Evaluare (OEP) colaborează cu următoarele structuri ale AM PR NV și ADR Nord-Vest:

- **Direcția evaluare, selecție și contractare proiecte (DECP)**
- **Direcția Monitorizare Proiecte (DMP)**
- **Direcția Management Cheltuieli și Verificare Achiziții (DMCVA)**
- **Departament Asistența Tehnică (DAT)**
- **Direcția Economică ADR Nord-Vest – Compartimentul Achiziții Publice (CAP)**

Planul de Evaluare include temele de evaluările a PR NV care vor fi finanțate din Prioritatea – Asistență Tehnică. DGME prin OEP împreună cu DAT și Direcția economică ADR Nord-Vest contribuie la elaborarea cererii de finanțare pentru finanțarea studiilor de evaluare din Prioritatea – Asistență Tehnică.

DGME împreună cu CCE PR NV analizează dacă există datele necesare pentru realizarea evaluărilor propuse de OEP, precum și dacă metodele și instrumentele propuse în vederea realizării evaluării sunt în concordanță cu datele existente la acel moment. În cazul în care, din analiză, reiese că tema poate fi evaluată, DGME continuă cu următoarele activități: sprijin pentru DAT și structurile suport ale ADR Nord-Vest în elaborarea caietului de sarcini (inclusiv termeni de referință) și întocmirea referatului de necesitate în conformitate cu PE.

2.6.2. Coordonarea activităților de evaluare

După încheierea procesului de contractare a serviciilor de consultanță în evaluare, este numită o echipă de proiect de către Șeful AM PR NV 2021-2027 printr-o decizie internă.

- **Atribuțiile echipei de proiect**

- asigură schimbul de informații între AM PR NV 2021-2027 și prestatorul de servicii pentru buna desfășurare a activităților contractului de evaluare;
- facilitează accesul la toate datele relevante, inclusiv la datele de monitorizare;
- revizuește și elaborează comentarii pe rapoartele de evaluare, în versiune inițială/intermediară și finală, elaborate de către experții evaluatori;
- asigură controlul calității pentru Raportul final de evaluare

Echipa de proiect și CCE PR NV participă la reuniunea de lansare a proiectului împreună cu alți invitați în funcție de caz.

Prin intermediul CCE PR NV se realizează coordonarea calității rapoartelor de evaluare. În cazul în care se identifică o nevoie pentru expertiză academică specifică referitoare la asigurarea calității rapoartelor de evaluare și validare a rezultatelor se poate constitui Comitetul Științific al Evaluării (CȘE). CȘE PR NV elaborează câte un Raport de calitate pentru fiecare versiune a rapoartelor de evaluare, acestea fiind prezentate în cadrul reuniunilor CCE PR NV.

Președintele CCE PR NV conduce întâlnirile acestuia și supune aprobării documentele de pe ordinea de zi. Pregătirea documentelor și a prezentărilor în cadrul reuniunilor CCE PR NV, precum

și a oricăror alte materiale necesare pentru desfășurarea acestor ședințe sunt integral în responsabilitatea Prestatorului de servicii, cu consultarea DGME/OEP.

2.6.3 Livrabile

Tipuri de livrabile posibile în contract în funcție de nevoile de evaluare

- Raportul inițial, care va detalia metodologia utilizată de prestatorul de servicii în vederea îndeplinirii cerințelor prevăzute în Termenii de Referință din Caietul de Sarcini;
- Rapoarte lunare de progres, care cuprind informații sintetice despre principalele activități desfășurate și asigură derularea activităților conform planificării inițiale;
- Rapoarte finale de evaluare, care va specifica obiectivele, contextul, întrebările, sursele de date, metodele utilizate, constatările, concluziile și recomandările. Raportul de evaluare trebuie să cuprindă și un rezumat executiv, un raport de sinteză a rezultatelor și materiale de comunicare; Raportul de evaluare final cu privire la rezultatele evaluării de tip mid-term review, care va fi transmis către Unitatea de evaluare nu mai târziu de data 31 decembrie 2024, iar sinteza acestuia nu mai târziu de 31 ianuarie 2025;
- Rapoarte sinteză ale rapoartelor de evaluare, care vor cuprinde principalele rezultate, concluzii și recomandări ale studiilor efectuate.

2.7 Diseminarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor

Diseminarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor sunt etape esențiale în procesul de evaluare a PR NV. Acest capitol are ca scop prezentarea metodelor și activităților utilizate pentru diseminarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor, cu accent pe importanța acestora pentru îmbunătățirea procesului de evaluare și pentru conturarea direcției intervențiilor programului pentru regiunea de Nord-Vest.

PR NV prin unitatea de evaluare are obligația oficială de a realiza diseminarea rezultatelor obținute pentru publicul larg.¹⁰ În vederea observării direcțiilor generale ale priorităților de investiții ale PR NV, rapoartele de evaluare inițiale/intermediare/finale vor fi diseminate în primă instanță către responsabilii cu implementarea recomandărilor prevăzute în cadrul acestora (direcțiile din cadrul AM și ADR Nord-Vest). În urma fiecărei evaluări, toți actorii relevanți din regiunea de Nord-Vest despre care se consideră ca ar putea avea un interes pentru activitatea de evaluare respectivă și/sau sunt direct interesați de cursul acțiunilor vor fi informați despre rezultatele studiilor de evaluare prin sinteze ale rapoartelor de evaluare care să permită o înțelegere comună.

Rezultatele evaluărilor vor fi diseminate, în principal către:

¹⁰ Regulamentul 2021/1060, Art. 44, alin. (7)

- Comitetul de Monitorizare PR NV;
- Comitetul de Coordonare a Evaluării PR NV;
- Direcțiile Generale AM PR NV;
- Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest;
- Structurilor relevante ale MIPE;
- Unitatea Centrală de Evaluare (UCE) din cadrul MIPE;
- Echipa DG Regio pentru România;
- Unitatea de Evaluare DG Regio;
- Publicul larg.

Rezultatele studiilor de evaluare împreună cu planul de acțiune pentru realizarea modificărilor necesare vor fi prezentate Comitetului de Monitorizare PR NV, iar progresul în implementarea concluziilor și recomandărilor evaluărilor va fi analizat de către acesta. Pentru a asigura utilitatea rezultatelor evaluărilor, este necesară o comunicare eficientă, ceea ce impune adoptarea unei abordări strategice în cadrul Planului de Evaluare, care să faciliteze utilizarea și diseminarea. Această abordare strategică este parte integrantă a planului de evaluare și va contribui la urmărirea evaluărilor, promovarea evaluărilor (rezultatele vor fi puse și la dispoziția publicului larg) și la transmiterea către CE a rezultatelor acestora.

Deoarece evaluarea se întinde pe întreaga perioadă de programare, comunicarea trebuie să fie asigurată în mod constant, începând cu planificarea și lansarea evaluărilor și până la etapa de implementare și diseminare ale rezultatelor acestora. Pentru a asigura un flux constant de informație privind evaluările, este foarte important ca rezultatele evaluării să fie comunicate în mod fidel și cât mai des și să se adapteze procesului de diseminare având în vedere grupurile țintă vizate.

Actorii vizați pentru activitățile de diseminare:

- Responsabilii pentru gestionarea și implementarea evaluărilor, respectiv: DGME, evaluatorii externi, comitet de coordonare și cel științific;
- Beneficiarii evaluării:
 - La nivel de program: AM, CM PR NV, beneficiarii proiectelor, potențialii beneficiari și CE;
 - La nivel extins: factorii de decizie la nivel comunitar, național, regional și local, care pot utiliza rezultatele evaluării în vederea susținerii proceselor de elaborare a politicilor pe baza constatărilor și informațiilor, precum și comunitatea cercetărilor de evaluare și alți factori interesați;
- Publicul larg.

Având în vedere diverșii actori pentru care se realizează diseminarea rezultatelor evaluărilor, abordarea va fi variată în funcție de tipul acestora. Diseminarea rezultatelor îndeplinește mai multe caracteristici privitoare la utilizarea rezultatelor evaluărilor:

- **Planificarea/eficiența:** are în vedere existența unor justificări pentru care intervențiile și resursele folosite sunt utilizate eficient. În această situație, evaluările se vor realiza conform nevoilor planificatorilor și factorilor de decizie la nivel național și comunitar, dar și la nivel de cetățeni. Acestea sunt părțile interesate care vor fi implicate în modul în care resursele publice sunt alocate între scopuri concurente și utilizate după alocare;
- **Responsabilizare:** arată în ce măsură programul și-a atins obiectivele, cât de bine și-a utilizat resursele și care a fost impactul. În acest caz, evaluările vor îndeplini, în special, nevoile factorilor de decizie, finanțatorilor programului, dar și ale publicului larg, părțile interesate care doresc să știe ce s-a întâmplat cu resursele angajate;
- **Implementarea:** îmbunătățirea performanței programului și eficiența modului în care este livrat și gestionat. În acest caz, evaluările vor acoperi, în special, cerințele Comisiei Europene, nevoile managerilor programului, ale partenerilor principali și beneficiarilor programului. Acestea sunt părțile interesate care urmăresc să îmbunătățească managementul și rezultatul intervențiilor;
- **Producerea de cunoștințe:** înțelegerea a ceea ce funcționează (pentru cine) și de ce (și în ce contexte). În acest caz, evaluările vor răspunde nevoilor factorilor de decizie și planificare, inclusiv a acelor care planifică noi programe. Ei urmăresc dacă ipotezele programului sunt confirmate și ce lecții pot fi învățate pentru viitor;
- **Consolidarea instituțională:** îmbunătățirea și dezvoltarea capacității participanților la program și a rețelelor și a instituțiilor lor. În acest caz, evaluările vor acoperi, în principal, nevoile partenerilor din cadrul programului și ale altor părți interesate de program. Acestea vor dori să știe cum pot fi mai eficiente, cum propriile capacități pot fi dezvoltate și cum pot participanții la program să obțină cât mai multe beneficii din oportunitățile programului.

2.7.1 Canale de comunicare aplicate în funcție de actori

Nr. Crt.	Canale de diseminare	Responsabili pentru gestionare și implementare evaluări	Beneficiari la nivel de program	Beneficiari la nivel extins	Publicul larg
1.	Departamentul Gestionare, Monitorizare și Evaluare Program NV	X	X	X	X
2.	Reuniuni CM PR NV	X			
3.	Reuniuni CCE PR NV și CȘE	X			
4.	Follow-up rezultate evaluare (ședințe, planuri de acțiune, work-shop-uri, comisii, informări)	X	X	X	
5.	Website PR NV (www.regionordvest.ro) Regulamentului 1060/2021, art. 44	X	X	X	X
6.	Evaluarea intermediară tip mid-term review conform Regulamentului 1060/2021, art. 18	X	X	X	X
7.	Evaluarea de impact conform Regulamentului 1060/2021, art. 44	X	X	X	X
8.	Rapoarte de evaluare inițiale,/intermediare/finale (inclusiv sinteze de evaluare)	X	X	X	X
9.	Promovarea licitației (www.e-licitatie.ro)	X	X	X	X
10.	Planurile de acțiune	X	X		
11.	Rețeaua de evaluare din perioada de programare 2014 – 2020 (www.evaluare-structurale.ro)	X	X	X	
12.	Alte canale (de stabilit în funcție de nevoile apărute)	X	X	X	X

Principalele canale, instrumente și activități prevăzute pentru diseminarea rezultatelor evaluării se vor utiliza conform abordării următoare:

1. Departamentul Gestionare, Monitorizare și Evaluare Program NV va asigura o comunicarea, publicitatea și informarea aferentă atât în ceea ce privește activitățile de evaluare cât și rezultatele pe întreaga perioadă de programare față de responsabilii

pentru gestionarea și implementarea evaluărilor, beneficiarii de la nivelul programului, de la nivelul extins și publicul larg.

2. În cadrul întâlnirilor CM PR NV, se va aduce la cunoștința participanților stadiul actual de implementare a planului de evaluare, cu accent pe progresul realizat, problemele întâlnite și soluțiile propuse pentru acestea, identificarea exemplelor de bune și rele practici, formularea de măsuri corective și informații relevante despre organizarea evaluărilor și valorificarea rezultatelor.
3. Reuniunile Comitetului de Coordonare a Evaluării în momentele cheie ale evaluării:
 - definirea și discutarea termenilor de referință;
 - întâlnirea de lansare: va fi organizată de DGME împreună cu evaluatorii pentru a analiza termenii de referință; se vor oferi informații suplimentare referitoare la evaluare, se va analiza accesibilitatea datelor, livrabilele și termenele limită; se vor comunica așteptările și se vor formula observații privind aspectele care se vor regăsi în Raportul Intermediar; se vor discuta și contura întrebările de evaluare, precum și alte aspecte relevante și probleme ce trebuie luate în considerare;
 - prezentarea și dezbateră Raportului Intermediar;
 - ședințe de monitorizare a implementării: se vor organiza pentru a evalua progresele și pentru a stabili acțiunile viitoare;
 - prezentarea și dezbateră rapoartelor de progres;
 - prezentarea și dezbateră versiunii de lucru a Raportului de evaluare;
 - ședința de închidere a proiectului (debriefing): pentru fiecare Raport Final membrii CCE vor discuta principalele rezultate și recomandări ale evaluărilor. În cadrul ședinței, se va analiza și un plan de acțiune, și se vor stabili termenele limită și instituțiile responsabile pe subiect. În cadrul întâlnirilor CCE PR NV, vor participa și evaluatorii selectați.
4. Activitățile de tip Follow-up se vor desfășura ori de câte ori este necesar pentru transmiterea informațiilor vitale în timp. Acestea pot fi incluse și în cadrul primelor părți ale reuniunilor CM, CCE și CȘE în funcție de nevoile curente de diseminare;
5. Publicare rezultatelor pe site-ul oficial PR NV 2021 – 2027, (www.regionordvest.ro).¹¹
6. Statul membru prezintă Comisiei, până la 31 martie 2025, o evaluare pentru fiecare program cu privire la rezultatul evaluării intermediare, inclusiv o propunere de alocare definitivă a cuantumului de flexibilitate.¹²
7. Până la 30 iunie 2029, se efectuează o evaluare care analizează impactul fiecărui program.¹³

¹¹ Regulamentul 1060/2021, art. 44, pct. (6)

¹² Regulamentul 1060/2021, art. 18, pct. (2)

¹³ Regulamentul 1060/2021, art. 44, pct. (1)

8. Rapoartele de evaluare vor fi elaborate într-un limbaj prietenos, simplu, accesibil și pe înțelesul publicului larg. Aceste documente vor fi distribuite în cadrul evenimentelor generale ale AM PR NV, precum și ale MIPE (UCE). De asemenea, aceste livrabile vor fi diseminate și la alte evenimente ce vor fi organizate de alte organisme (evaluatori, mediul academic, grupuri tehnice și de experți etc).
9. Invitația la licitație va fi publicată pe www.e-licitatie.ro, conform reglementărilor naționale privind achizițiile publice pentru fiecare contract de evaluare.
10. Planurile de acțiune vor fi diseminate tuturor actorilor implicați în gestionarea și implementarea evaluărilor. Acestea reprezintă rezultatul unor constatări ale monitorizării, vizând în mod direct lecțiile învățate și recomandările formulate privitoare la următorii pași în implementarea intervențiilor programului.
11. Rețeaua de Evaluare, înființată în perioada de programare 2014 - 2020, va funcționa în continuare și în perioada actuală și va fi un forum de discuții și schimb de bune practici și lecții învățate. Aceasta include membrii autorităților contractante, membri ai mediului academic și unitățile de evaluare de la nivelul fiecărei AM (www.evaluare-structurale.ro).
12. Alte instrumente și mecanisme de comunicare și informare (care urmează să fie definite și actualizate progresiv pe parcursul perioadei de programare) ar putea fi prevăzute pentru diseminarea informațiilor referitoare la procesele de evaluare și rezultatele acestora.

2.8 Consolidarea capacității instituționale de evaluare

DGME reprezintă o structură din cadrul DGMECP a AM PR NV, fiind alcătuit dintr-un post de conducere (șef departament) și șapte posturi de execuție (4 ofițeri de programare, un ofițer monitorizare program, un ofițer evaluare program și un ofițer pentru secretariatul tehnic al CM PR NV). Ofițerul de evaluare program în coordonare cu celelalte structuri suport AM/ADR Nord-Vest se asigură să întreprindă activitățile pentru gestionarea și implementarea Planului de Evaluare PR NV 2021-2027 conform fișei postului.

Pentru a elabora și implementa PE PR NV eficient, este necesar ca personalul implicat să aibă experiență solidă în gestionarea și implementarea evaluărilor de program. Întrucât domeniul evaluării este vast și complex, este necesar un sprijin suplimentar pentru dezvoltarea capacității interne de evaluare, astfel încât personalul să poată face față varietății de metodologii și proceduri specifice evaluărilor de program. Prin urmare, este important să se promoveze și să se sprijine dezvoltarea capacității interne de evaluare, astfel încât personalul intern responsabil pentru gestionarea și implementarea PE să poată identifica și aplica cele mai eficiente, recente și adecvate metode de evaluare pentru asigurarea calității acestora.

Sprijinirea nevoilor și formarea profesională pentru evaluare prin:

- asigurarea participării personalului cheie din Unitatea de Evaluare PR NV cât și a membrilor CCE la acțiuni care vizează dezvoltarea capacității de evaluare și la evenimentele organizate în cadrul grupului național de lucru pentru evaluare (cursuri de formare profesională din domeniul evaluării de program, workshop-uri, întâlniri de lucru);
- asigurarea formării generale a personalului de la nivelul AM PR NV cât și a membrilor CCE pe teme generale privind evaluarea de program, pentru a promova o utilizare crescută a evaluării de-a lungul întregului ciclu a perioadei de programare;
- schimburi de experiență cu AM-uri, prin care se urmărește facilitarea schimbului de bune practici, instrumente de lucru și metode specifice evaluării de program;
- asigurarea de sprijin/cursuri de dezvoltare profesională în vederea elaborării specificațiilor tehnice și a termenilor de referință, pentru fiecare evaluare în parte;
- sprijin în procesul de stabilire a metodologiilor și gestionării bazelor de date aferente evaluărilor de program;
- realizarea evaluărilor ad-hoc, inclusiv elaborarea rapoartelor de evaluare și a sintezelor acestora.

2.9 Coordonarea cu alte planuri de evaluare

Coordonarea cu alte planuri de evaluare la nivelul PE PR NV se referă la armonizarea și integrarea evaluărilor specifice ale altor programe sau politici sectoriale care pot afecta sau pot să fie afectate de implementarea PR NV. Acest proces vizează asigurarea coerenței și complementarității evaluărilor, evitarea duplicării eforturilor și identificarea sinergiilor potențiale între programe și politici. Astfel, este important să se țină cont de alte planuri de evaluare care pot fi relevante pentru PR NV, cum ar fi planurile de evaluare ale celorlalte programe regionale, naționale și/sau ale altor politici sectoriale. Astfel, pentru asigurarea coordonării și comparării rezultatelor evaluărilor realizate pentru PR NV 2021-2027, rapoartele de evaluare elaborate vor conține termenii de referință, obiectivele și rezultatele așteptate, datele și metodele utilizate, constatări, concluzii și recomandări, precum și lecțiile învățate așa cum sunt ele desprinse din analizele efectuate. Totodată, coordonarea este asigurată și prin temele de evaluare vizate în cadrul PE PR NV, fiecare evaluare vizând coerența externă cu alte acțiuni de la nivelul altor programe cu finanțare europeană și/sau alte aspectele complementare.

3. Planificarea evaluărilor

3.1 Fișele evaluărilor planificate

În contextul noilor dispoziții comunitare care permit o abordare mai flexibilă în evaluările de program, s-a recunoscut importanța includerii unor **întrebări subsecvente** în fișele de planificare ale evaluărilor PR NV. Aceste întrebări subsecvente reprezintă **derivate** ale întrebărilor principale și **au rolul de a contura și/sau extinde dimensiunea temei de evaluare vizată**, contribuind la o înțelegere mai ușoară a scopului și domeniului evaluării, atât pentru părțile interesate cât și pentru prestatorul de servicii selectat. Prin adăugarea întrebărilor subsecvente, se urmărește obținerea unei imagini mai aprofundate asupra temelor de evaluare cuprinse în cadrul PE PR NV. Aceste întrebări suplimentare pot acoperi aspecte specifice sau detalii contextuale.

Criteriile principale ale evaluării sunt vizate de întrebările de evaluare principale pentru care se urmărește răspunsul. Criteriile pot să fie unele dintre următoarele: **coerenta, eficiența, relevanța, eficacitatea, vizibilitatea, sustenabilitatea, coeziune socială regională, nediscriminare, caracterul vedre sau valoarea adăugată UE**. Întrebările subsecvente vizează alte criterii de evaluare care sunt considerate complementare criteriilor din cadrul ÎE principale de evaluare. Acestea oferă o perspectivă mai detaliată și cuprinzătoare asupra temei de evaluare vizate. Întrebările subsecvente completează răspunsul la întrebarea principală, oferind informații suplimentare și detaliate.

Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară propuse
1. Tema de evaluare: Creșterea capacității administrative, de inovare, de transfer tehnologic și a parteneriatelor, inclusiv pentru sectorul de specializare inteligentă NV prin sprijinirea entităților din domeniul CDI pentru o regiune mai competitivă								
P1, OS1.1, OS1.3, OS 1.4	-Determinarea contribuțiilor în regiunea de NV prin implementare a P1 OS1.1, OS1.3, OS1.4; -Identificarea tipurilor de intervenții care au fost mai prielnice pentru capacitatea administrativă în domeniile finanțate și a celor care au avut parte de blocaje semnificative; -Determinarea măsurii în care efectele nete ale intervențiilor se mențin pe termen mediu și lung în urma implementării acțiunilor; -Analiza ACB a intervențiilor finanțate și identificarea eficienței acestora pentru sprijinirea ecosistemelor din regiunea NV; -Identificarea capacității întreprinderilo	1. Care este măsura în care intervențiile contribuie/au contribuit la creșterea segmentului de piață CDI în regiunea de Nord-Vest prin: -utilizarea de noi tehnologii avansate CDI; -dezvoltarea și creșterea numărului de produse și servicii inovatoare; -creșterea competențelor profesionale, inclusiv domenii aferente specializării inteligente; -valoare adăugată rezultată din parteneriatele CDI realizate (mediul privat, public și universitar); -creșterea gradului efectiv al inovării locale și regionale; -facilitarea transferului tehnologic, inclusiv prin infrastructură; -evoluția la Regional Innovation Scoreboard a regiunii Nord-Vest -sprijinirea ecosistemelor de dezvoltare regională (eficacitate) 2. Ce tipuri de intervenții s-au dovedit a fi eficiente și care au fost cele care au întâmpinat cele mai semnificative blocaje? (inclusiv analiza instrumentelor de finanțare) (eficiență) 3. Care este impactul pe termen mediu și lung al intervențiilor din perspectiva creșterii competitivității? În ce măsură își păstrează intervențiile relevanța și valoarea adăugată? (relevanță) 4. În ce măsură costurile asociate cu OS1.1, OS1.3 și OS1.4 sunt proporționale cu	2.1 Care sunt caracteristicile cheie de succes (inclusiv de context) pentru aceste mecanisme? (eficiență) 2.2 Există exemple de bune practici din perspectiva impactului în ceea ce privește intervențiile de promovare a inovării și a competitivității regionale? (eficiență) 3.1 Dar în ceea ce privește schimbările și/sau efectele nete în materie de dezvoltare a competențelor profesionale, în special pentru domeniile relevante RIS3? (relevanță)	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale. Dimensiunea sectorială: -Sectorul CDI; -Sectoare non-agricole; -Sectorul de produse și servicii, -Sectoare de producție; -Sectorul specializare inteligentă a regiunii NV. Grupuri țintă: -IMM-uri; -IMM-uri nou înființate prin PR NV; -Parteneriate CDI; -Universități.	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Sondaje și studii cantitative; -Studii de caz; -Analiza părților interesate.	-EUROSTAT – informații cu privire la rata de supraviețuire a microîntreprinderilor; PR NV-MySMIS2021, informații privind IMM-urile Acorduri și memorandumuri de înțelegere între beneficiarii proiectului; -Informații cu privire la performanța financiară a microîntreprinderilor (cifra de afaceri, active nete din domeniul de activitate al firmei); -Oficiul Național al Registrului Comerțului; -Autoritățile fiscale; -Evaluări tematice la nivelul UE și României; -Institutul Național de Statistică – informații privind productivitate a muncii în IMM-uri; -Informații și date la nivel de program -	-Cunoștințe specifice în specializare inteligentă, și CDI. -Cunoștințe specifice finanțelor cuprinse în P1 PR NV, inclusiv a apelurilor de proiecte aferente P1

	<p>r nou-înființate în domeniul CDI și a ratei de supraviețuire pe piață a acestora, mai ales pentru domeniul RIS3;</p> <p>-Determinarea performanței mecanismelor de gestionare și implementare ale AM PR NV;</p> <p>-Identificarea gradului competenței actorilor din mediul privat și public pentru domeniul CDI și RIS3;</p> <p>-Identificarea coerențelor interne și externe ale P1 PR NV;</p>	<p>beneficiile generate de către intervenții? (eficiență)</p> <p>5. Care este capacitatea întreprinderilor nou-înființate inovatoare de a dezvolta structuri CDI în sectoarele de specializare inteligenta identificate in RIS3 NV? (relevanță)</p> <p>6. Care este măsura în care sistemul de management al PR NV pentru desfășurarea mecanismului de selectare, contractare, evaluare în cadrul intervențiilor vizate este eficace? (inclusiv pentru mecanismul de procesare a cererilor de prefinanțare/rambursare/plată) (eficacitate)</p> <p>7. Care este măsura în care intervențiile din domeniul CDI răspund nevoilor reale regionale având în vedere dezvoltarea contextului socio-economic al regiunii de Nord-Vest? (relevanță)</p> <p>8.1 Care este capacitatea administrativă (competența regională) reală a beneficiarilor de a susține intervențiile de care au beneficiat, în special pentru intervențiile în specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat? (eficacitate)</p> <p>9. Care au fost complementaritățile/sinergiile între intervențiile vizate? Dar în ceea ce privește complementaritățile/sinergiile cu strategia RIS3 NV 2021-2027 (coerență internă)</p>	<p>5.1 Care este măsura în care intervențiile au contribuit la consolidarea poziției pe piață și la rata de supraviețuire a IMM-urilor nou-înființate? (eficiență)</p> <p>7.1 Cât de relevante au fost investițiile pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare a competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat? (relevanță)</p> <p>9.1 În ce măsură există complementaritate între investițiile realizate cu Programul Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare? (coerență externă)</p>				<p>documente de programare, monitorizare și implementare și date/indicatori de monitorizare AM PR NV</p> <p>-Documente pentru apeluri de proiecte: ghiduri pentru solicitanți, specificații ale apelurilor, criterii de selecție;</p> <p>Cheltuieli CDI în regiunea de NV;</p> <p>Produce și servicii noi inovative din regiunea de NV;</p> <p>-organizatii de CDI</p> <p>-entitati de inovare si transfer tehnologic (de ex. CTT-CENTI, CTT-IPA CIFATT etc)</p> <p>- clustere IT beneficiare din regiunea NV</p> <p>-Date interne AM PR NV, CP PR NV</p> <p>-Portalul CORDIS</p>	
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
2. Tema de evaluare: Competitivitatea IMM-urilor prin sprijinirea tranziției către un mediu de afaceri digital pentru o regiune mai competitivă								
P1, OS 1.2	<p>-Identificarea impactului general datorat în urma implementării investițiilor;</p> <p>Identificarea efectelor nete care depășesc grupurile țintă vizate;</p> <p>-Analiza ACB a intervențiilor;</p> <p>-Determinarea contribuțiilor în regiunea de NV prin implementare a P2;</p> <p>-Analiza ACB în raport cu beneficiile</p>	<p>1. Care sunt schimbările realizate/efectele nete directe și indirecte ale acțiunilor finanțate, în special asupra grupurilor țintă/sectoarelor țintite de program? (eficiență)</p> <p>2. În ce măsură sunt justificate costurile intervenției, având în vedere schimbările/efectele obținute? (eficiență)</p> <p>3. Care este măsura în care investițiile pentru transformarea digitală a IMM-urilor contribuie/au contribuit la:</p> <p>-creșterea vizibilității IMM-urilor beneficiare în regiunea de Nord-Vest;</p> <p>-creșterea gradului de interacțiuni între IMM-urile beneficiare și societatea din regiunea de Nord-Vest;</p> <p>-dezvoltarea capacității administrative prin</p>	<p>1.2 Schimbările realizate/efectele nete depășesc zona și/sau grupurile de intervenție? (eficiență)</p>	<p>Dimensiunea teritorială:</p> <p>-La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale.</p> <p>Dimensiunea sectorială:</p> <p>-Sectorul TIC;</p> <p>-Sectorul CDI;</p> <p>-Sectoare non-agricole;</p> <p>-Sectorul de produse și servicii;</p> <p>-Sectoare de producție.</p> <p>Grupuri țintă:</p> <p>-IMM-uri beneficiare de intervenție;</p> <p>-IMM-uri asociate mediului de afaceri</p>	<p>-Evaluare de proces</p> <p>-Evaluare de impact</p>	<p>-Interviuri;</p> <p>-Focus grupuri;</p> <p>-Sondaje și studii cantitative;</p> <p>-Analiza părților interesate.</p>	<p>-EUROSTAT – informații cu privire la rata de supraviețuire a microîntreprinderilor;</p> <p>PR NV-MySMIS2021, informații privind IMM-urile</p> <p>Acorduri și memorandumuri de înțelegere între beneficiarii proiectului;</p> <p>-Informații cu privire la performanța financiară a microîntreprinderilor (cifra de afaceri,</p>	<p>-Cunoștințe specifice în domeniul TIC;</p>

	aduse IMM-urilor în ceea ce privește costurile de producție; -Determinarea contribuției intervențiilor la dezvoltarea regională din punct de vedere economic, social și cultural;	adoptarea tehnologiilor digitale noi; -creșterea productivității și reducerea timpilor de așteptare în activitățile/procese interne de lucru? (eficacitate)						active nete din domeniul de activitate al firmei); -Oficiul Național al Registrului Comerțului; -Autoritățile fiscale; -Evaluări tematice la nivelul UE și României; -Institutul Național de Statistică – informații privind productivitate a muncii în IMM-uri; -Informații și date la nivel de program - documente de programare, monitorizare și implementare și date/indicatori de monitorizare AM PR NV -Documente pentru apeluri de proiecte: ghiduri pentru solicitanți, specificații ale apelurilor, criterii de selecție;	
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare	
3. Tema de evaluare: Valorificarea avantajelor digitalizării pentru instituțiile publice și societate în favoarea unei regiuni mai SMART									
P2	-Determinarea contribuțiilor în regiunea de NV prin implementare a P2; -Identificarea gradului în care atât beneficiarii proiectelor cât și societatea au reticență în vederea folosirii noilor tehnologii digitale; -Urmărirea progresului în materie de folosire a serviciilor publice digitalizate; -Analiza ACB a intervențiilor P2;	1. Care sunt schimbările realizate/efectele nete directe și indirecte ale acțiunilor finanțate, în special asupra grupurilor țintă/sectoarelor țintite de program? (eficiență) 2. Care este rezistența la schimbare (<i>gradul de înțelegere</i>) a beneficiarilor direcți în vederea folosirii noilor infrastructuri digitale finanțate? Dar a societății? (relevanță) 3. Care este progresul observat în ceea ce privește creșterea utilizării internetului în serviciile de e-guvernare de către autoritățile publice și societatea vizată? (eficiență) 4. Care este raportul dintre investiția realizată și	1.1 În ce măsură sunt justificate costurile intervenției, având în vedere schimbările/efectele obținute? (eficiență) 2.1 Care au fost modalitățile/canalele prin care atât beneficiarii cât și societatea/publicul au fost înștiințați de noile dezvoltări digitale în vederea utilizării acestora? Au fost eficiente aceste modalități/canale? Dacă nu, de ce? (eficacitate) 3.1 În ce măsură investițiile în digitalizarea serviciilor publice a dus la simplificarea și eficientizarea relației cu cetățeanul? (eficiență) 3.2 Care au fost schimbările realizate în ceea ce privește creșterea calității serviciilor oferite de către instituțiile beneficiare? (eficacitate)	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale. Dimensiunea sectorială: -Sectorul TIC Grupuri țintă: -Autorități și instituții publice care prestează servicii publice pentru societate; -Beneficiarii proiectelor	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Sondaje și studii cantitative; -Analiza părților interesate.	-Beneficiarii proiectelor; -Rapoarte locale, regionale sau naționale relevante; -Institutul Național de Statistică – informații privind digitalizarea instituțiilor publice; -Informații și date la nivel de program - documente de programare, monitorizare și implementare și date/indicatori de monitorizare; Documente pentru apeluri de proiecte: ghiduri pentru	-Cunoștințe specifice în domeniul TIC; -Cunoștințe specifice în administrația publică românească.	

	-Identificarea efectelor nete ale P2 în implementare a conceptului de SmartCity în zonele în care s-au realizat investițiile; -Identificarea relevanței investițiilor pentru nevoile regiunii de Nord-Vest; -Identificarea coerențelor externe ale P3 PR NV.	beneficiile aduse în ceea ce privește scăderea costurilor și a timpilor de așteptare ca urmare a procesului de digitalizare în cadrul instituțiilor publice din mediul rural și urban? (eficiență) 5. Cum a contribuit P2 la dezvoltarea conceptului de SmartCity în regiunea de Nord-Vest? (eficiență) 6. Care este măsura în care sunt/au fost relevante intervențiile finanțate pentru mediul rural? (relevanță)	5.1 Au contribuit intervențiile finanțate la creșterea nivelului economic, social și cultural? (eficacitate)					solicitanți, specificații ale apelurilor, criterii de selecție	
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare	
4. Tema de evaluare: Eficiență energetică, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și protecția biodiversității pentru o regiune prietenoasă cu mediul									
P3, OS 2.1, OS 2.7	-Identificarea impactului general datorat în urma implementării investițiilor; -Determinarea provocărilor care pot influența pozitiv și/sau negativ măsura în care intervențiile PR NV duc la eficiența energetică și creșterea spațiilor verzi în regiune; -Determinarea factorilor care influențează pozitiv și/sau negativ intervențiile; -Determinarea gradului de relevanță a investițiilor în regiune; -Identificarea coerențelor externe ale P3 PR NV.	1. Care sunt efectele nete ale acțiunilor finanțate asupra grupurilor țintă/sectoarelor vizate de P3 OS 2.1 și OS 2.7? (eficacitate) 2. Care sunt factorii interni și externi, direcți și indirecti care au condus la succesul implementării intervențiilor? (eficacitate) 3. Care au fost principalele blocaje în implementarea P3 OS 2.1 și OS 2.7 și cum au fost acestea abordate? (eficacitate) 4. În ce măsură investițiile au ținut pasul cu progresul tehnologic la nivel european/internațional? (relevanță) 5. Care este gradul de complementaritate a investițiilor finanțate prin P3 cu alte surse de finanțare de la nivelul programelor cu finanțare europeană? (coerență externă)	1.1 Care este măsura în care P3 a contribuit la reducerea emisiilor de carbon pentru intervențiile vizate de OS 2.1 în zonele unde sunt implementate intervențiile și la creșterea suprafețelor verzi la nivelul orașelor unde s-au realizat investiții prin OS 2.7? (eficiență) 2.1 În ce măsură lecțiile învățate din perioada 2014-2020 au fost transpuse în perioada 2021-2027? Există diferențe în ceea ce privește rezultatele între cele două perioade de programare? (relevanță) 3.1 Care este gradul atractivității și nivelul de accesare a schemei de minimis aferente sectorului rezidențial? Dar a instrumentelor financiare utilizate? (relevanță) 3.2 Ce tipuri de intervenții s-au dovedit a fi cele mai eficiente? (eficacitate)	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale. Dimensiunea sectorială: -Sectorul construcții reabilitări; -Sectorul eficienței energetice. Grupuri țintă: -Autorități și instituții publice locale beneficiare de investiții; -Populația deservită.	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Sondaje și studii cantitative; -Studii de caz;	-Date privind eficiența energetică de la INS și Eurostat; -MMS – informații cu privire la emisiile de GES -PR NV - MySMIS2021 – informații cu privire la consumul de energie, clasificarea gospodăriilor, operațiunile care vizează emisiile de GES; -Institutul Național de Statistică – informații cu privire la consumul final de energie public rural/urban din România; -Acorduri și memorandumuri de înțelegere între beneficiarii proiectului; -Evaluări tematice la nivelul UE și României (ex. evaluările PNIESC); -Documente pentru apeluri de proiecte: ghiduri pentru solicitanți, specificații ale	Cunoștințe specifice în domeniul eficienței energetice; Cunoștințe specifice în dezvoltare urbană	

Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
5. Tema de evaluare: Evaluarea SACET								
P3, OS 2.2	-Determinarea eficacității și a eficienței intervenției SACET; -Identificarea gradului în care atât beneficiarii proiectelor cât și societatea au reticență în vederea folosirii noilor tehnologii/infrastucturi; -Determinarea factorilor care influențează pozitiv sau negativ intervențiile SACET; Determinarea blocajelor întâlnite în implementare a intervențiilor și abordările necesare soluționării acestora;	1. Care este impactul intervențiilor realizate prin P3 OS 2.2 având în vedere specificul și caracterul inovator al intervenției? (eficacitate) 2. Care este rezistența la schimbare a grupurilor țintă vizate având în vedere specificul și caracterul inovator al intervenției? (relevanță) 3. În ce măsură sunt justificate costurile intervenției, având în vedere schimbările/efectele obținute? (eficiență) 4. În ce măsură factorii interni și externi asociați cu intervenția influențează eficiența cu care s-au obținut realizările observate? (eficiență) 5. Care au fost principalele blocaje în implementarea P3 OS 2.2 și cum au fost acestea abordate? (eficacitate)	1.2 Răspund aceste intervenții nevoilor reale ale mediului rural în zonele unde sunt implementate intervențiile? (relevanță) 4.1 Care este măsura în care soluțiile tehnice identificate și utilizate pentru intervențiile finanțate în cadrul OS 2.2 au fost eficiente și eficace? (eficiență)	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone rurale. Dimensiunea sectorială: -Sectorul construcții reabilitări; -Sectorul eficienței energetice. Grupuri țintă: -Autorități și instituții publice locale beneficiare de investiții; -Populația deservită.	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Sondaje și studii cantitative; -Analiza părților interesate.	-Date privind eficiența energetică de la INS și Eurostat; -MMS – informații cu privire la emisiile de GES -PR NV - MySMIS2021 – informații cu privire la consumul de energie, clasificarea gospodăriilor, operațiunile care vizează emisiile de GES; -Institutul Național de Statistică – informații cu privire la consumul final de energie public rural/urban din România;- Acorduri și memorandumuri de înțelegere între beneficiarii proiectului; -Evaluări tematice la nivelul UE și României (ex. evaluările PNIESC); -Documente pentru apeluri de proiecte: ghiduri pentru solicitanți, specificații ale apelurilor, criterii de selecție; -Strategii pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.	-Cunoștințe specifice în domeniul eficienței energetice
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare

de evaluare								
6. Tema de evaluare: Dezvoltarea mobilității urbane durabile pentru o regiune mai mobilă								
P4	-Determinarea contribuțiilor în regiunea de NV prin implementarea P4; -Identificarea valorii adăugate UE în urma intervențiilor finanțate prin PR NV; -Analiza ACB a intervențiilor și identificarea efectelor nete asupra creșterii calității vieții în regiunea de NV; -Determinarea relevanței investițiilor realizate prin P4; -Identificarea coerențelor interne și externe ale P4 PR NV;	1. Care este măsura în care P4 contribuie/a contribuit la promovarea dezvoltării urbane multimodale durabile prin: -îmbunătățirea generală a infrastructurii transportului public; -creșterea gradului de accesibilitate a noilor infrastructuri realizate, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități; -creșterea gradului de accesibilitate a materialului rulant achiziționat pentru persoanele cu dizabilități; -stimularea mobilității urbane multimodale și utilizării transportului public în defavoarea celui privat; -descongestionarea traficului rutier; -creșterea siguranței traficului rutier; -reducerea emisiilor de dioxid de carbon prin creșterea utilizării transportului public? (eficacitate)		Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale. Dimensiunea sectorială: -Sectorul infrastructurii rutiere. Grupuri țintă: -Populația ce va fi deservită prin conectarea la rețeaua de coridoare TEN-T; -Operatori din zonele în care vor avea loc intervențiile.	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Sondaje și studii cantitative; -Studii de caz;	-Institutul Național de Statistică - informații privind populația deservită printr-o infrastructură de drumuri regionale moderne în regiunea NV; MySMIS2021- informații privind drumurile reabilite, modernizate și cele nou construite (după caz) și asupra infrastructurii care a avut parte de îmbunătățiri prin P4 PR NV; -Documente ale apelurilor de proiecte: ghiduri pentru solicitanți, specificații ale apelurilor, criterii de selecție; -Rapoartele anuale de implementare /Rapoarte de progres, inclusiv datele/indicat orii PR NV de monitorizare.	-Cunoștințe specifice legate de dezvoltare urbană, -Cunoștințe specifice legate de mobilitatea urbană sustenabilă precum și a metodelor contrafactuale în evaluare
		2. Care este măsura în care intervențiile P4 au produs o schimbare semnificativă în cadrul regiunii Nord-Vest? (Valoare adăugată UE)	2.1 Care sunt schimbările care se pot atribui în mod direct intervenției PR NV? (Valoare adăugată UE)					
		3. În ce măsură sunt justificate costurile intervenției P4, având în vedere schimbările/efectele nete obținute? (eficiență)	3.1 Care este măsura în care intervenția a produs schimbări asupra creșterii calității vieții în urma implementării? (eficiență)					
		4. În ce măsură investițiile P4 sunt/rămân relevante pentru nevoile reale ale regiunii de Nord-Vest? (relevanță)						
		5. Care sunt sinergiile realizate în urma implementării intervențiilor și complementaritățile intervențiilor din P4 cu cele din P5 a PR NV? (coerență internă)	5.1 În ce măsură investițiile în mobilitate urbană ecologică vizate de P4 au fost complementare cu restul intervențiilor asemănătoare din cadrul altor programe cu finanțare europeană? (coerență externă)					
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
7. Tema de evaluare: Creșterea conectivității regionale și a siguranței pe drumurile publice pentru o regiune mai atractivă								
P5	-Determinarea provocărilor care pot influența pozitiv și negativ măsura în care intervențiile PR NV duc la dezvoltarea TEN-T; -Determinarea impactului	1. Care este impactul PR NV 2021-2027 asupra dezvoltării infrastructurii de transport rutier la nivelul regiunii NV, inclusiv conectivitatea cu rețeaua TEN-T și drumurile transfrontaliere? (eficacitate)		Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale. Dimensiunea sectorială: -Sectorul infrastructurii rutiere. Grupuri țintă: -Populația ce va fi deservită prin conectarea la	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Focus grupuri; -Sondaje și studii cantitative; -Studii de caz.	-Institutul Național de Statistică de informații privind populația deservită printr-o infrastructură de drumuri regionale moderne ce asigură accesul la coridoarele TEN-T;	-Cunoștințe specifice cu privire la funcționarea a sistemului de transport românesc; -Cunoștințe specifice în evaluarea eficienței energetice și a mobilității.
		2. Care este impactul economic regional al legăturilor cu coridorul TEN-T, defalcat pe tipuri de conectivitate (TEN-T rutier și TEN-T feroviar)? (eficacitate)	2.2 Efectele depășesc zona operațiunilor și/sau grupurile vizate de intervenție? (eficiență)					

	economic în regiunea de NV în urma implementării intervențiilor; -Identificarea gradului de accesibilitate a infrastructurii or finanțate pentru populație; -Determinarea performanței mecanismelor de gestionare și implementare ale AM PR NV; -Identificarea coerențelor interne și externe ale P5 PR NV.	3. În ce măsură contribuie/a contribuit PR NV la creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane situate în proximitatea rețelei TEN-T și la atingerea țintelor indicatorilor de rezultat aferenți P5? (eficacitate) 4. Care este măsura în care sistemul de management al PR NV pentru desfășurarea mecanismului de selectare, contractare evaluare în cadrul intervențiilor vizate de P5 este eficace? Dar în ceea ce privește mecanismul de procesare a cererilor de prefinanțare/rambursare/plata? (eficacitate) 5. Care este măsura în care intervențiile din cadrul P5 sunt complementare cu alte intervenții din PR NV? (coerență internă)	3.1 Care este măsura în care P5 a produs schimbări asupra calității vieții în urma implementării intervențiilor? (eficacitate) 5.1 S-au realizat sinergii între intervențiile din cadrul P5 cu intervențiile din cadrul Programul Transport Dacă da, care au fost acestea? (coerență externă)	rețeaua de coridoare TEN-T; -Operatori din zonele în care vor avea loc intervențiile.			-PR NV MySMIS2021-informații privind drumurile reabilitate, modernizate și cele nou construite (după caz) și asupra infrastructurii care a avut parte de îmbunătățiri prin P5 PR NV; -Documente ale apelurilor de proiecte: ghiduri pentru solicitanți, , criterii de selecție; -Rapoartele anuale de implementare /Rapoarte de progres, inclusiv datele/indicat orii PR NV de monitorizare.	
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
8. Tema de evaluare: Îmbunătățirea accesului echitabil la educație, formare profesională și învățământ terțiar de calitate, precum și la centre de agrement inclusive pentru o regiune mai educată								
P6	-Determinarea provocărilor care pot influența pozitiv și negativ măsura în care intervențiile PR NV duc la dezvoltarea infrastructurii educaționale; -Determinarea contribuțiilor în regiunea de NV prin implementare a P6; -ACB a finanțării centrelor de educație pentru elevi în domenii cu impact vizate de RIS3 Nord-Vest; -Identificarea coerențelor interne și externe ale P6 PR NV; -Determinarea vizibilității UE prin	1. Care sunt efectele nete cantitative și calitative, directe și indirecte, negative și pozitive ale intervențiilor vizate de P6 în dezvoltarea infrastructurii educaționale din mediul rural și urban? (eficiență) 2. În ce măsură au contribuit/contribuie intervențiile P6 la dezvoltarea infrastructurii educaționale din mediul urban și rural la: - creșterea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități; - atingerea obiectivului de acces egal la servicii de calitate și inclusive în educație; - dezvoltarea competențelor prin acces egal la infrastructura educațională îmbunătățită; - creșterea competitivității educaționale în rândul elevilor și studenților; - diminuarea abandonului școlar, în special în mediul rural; - valorificarea potențialului uman (competențelor) în domeniul educațional? (eficacitate,) 3. În ce măsură finanțarea centrelor de educație pentru elevi în domenii cu impact RIS3, respectiv centre de testare pentru orientarea educațională a elevilor a	1.1 În ce măsură sunt justificate costurile intervenției, având în vedere schimbările/efectele obținute și nevoile reale ale regiunii Nord-Vest? (eficiența) 2.1 Au fost suficiente fondurile alocate pentru P6 în vederea obținerii unor schimbări semnificative în regiunea de Nord-Vest considerând nevoile reale ale grupurilor vizate? (relevanță) 3.1 Au produs aceste intervenții efectele scontate? (eficiență) 3.2 Este intervenția relevantă având în vedere contextul socio-economic actual al	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale; Dimensiunea sectorială: -Sectorul educație; -Sectorul construcții/reabilitare. Grupuri țintă: -UAT-uri -Persoanele vizate de activitățile de învățământ de la următoarele niveluri: educație timpurie, învățământ primar și secundar, învățământ universitar.	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Studii de caz; -Analiza părților interesate.	-Elevii și studenții ISCED 1-8; -Ministerul Educației și Cercetării Științifice, (CNDIPT); -Conducătorii și profesorii instituțiilor beneficiare; -Elevii -Studenți instituțiilor de învățământ public superior; -Autoritatea Națională de Calificări); -Institutul Național de Statistică -Ministerul Educației -MySMIS2021 –informații privind capacitatea infrastructurii susținute; -Informații și date la nivel de program - documente de programare, monitorizare și implementare și date/indicator	-Cunoștințe specifice în funcționare a sectorului educațional din România.

	intervențiile finanțate.	reprezentat o intervenție eficientă? (eficiență)	regiunii de dezvoltare Nord-Vest? (relevanță)				ii de monitorizare (AM PR NV), Rapoartele anuale de implementare /Rapoarte de progres.	
		4. Care este măsura în care există complementaritate între intervențiile vizate de P6 cu alte acțiuni finanțate din cadrul altor priorități a PR NV ? (coerență internă)	4.1. Care este măsura în care s-au realizat complementarități/sinergii între P6 PR NV cu Programul Incluziune și Demnitate Socială și Programul Educație și Ocupare? (coerență externă)					
		5. În ce măsură este percepută prezența UE în regiunea de Nord-Vest cu privire la intervențiile finanțate prin P6? (vizibilitatea)						
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
9. Tema de evaluare: Dezvoltarea economică și socială a regiunii, utilizând resursele turistice, naturale și de patrimoniu existente, precum și prin acțiuni de regenerare urbană pentru o regiune mai atractivă								
P7	-Determinarea măsurii în care intervențiile P7 PR NV contribuie la dezvoltarea durabilă a stațiunilor turistice, la creșterea ocupării forței de muncă și creșterea economică în zonele de implementare ; -Identificarea altor efecte neanticipate și dacă există efect economic de tip "Spillover"; -Determinarea măsurii în care P7 PR NV a contribuit la revitalizarea turismului balnear și a prezervării mediului înconjurător în urma implementării intervențiilor; -Determinarea relevanței intervențiilor în ceea ce privește experiența turistică și valoarea adăugată pentru societate; -Identificarea atingerii	1. Care sunt efectele nete cantitative și calitative, directe și indirecte, negative și pozitive vizate de P7 în raport cu intervențiile finanțate? (eficiență)	1.1 Efectele depășesc zona operațiunilor și/sau grupurile vizate de intervenție? (eficiență)	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale; Dimensiunea sectorială: -Sectorul turism; Grupuri țintă: -UAT-uri; -Turiști; -Populația din zonele deservite de infrastructura îmbunătățită.	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Sondaje și studii cantitative; -Studii de caz;	-Institutul Național de Statistică; -Baze de date administrative (Baza de date a Autorității Naționale pentru Turism; -Evaluări tematice la nivelul UE și României; -Informații și date la nivel de program - documente de programare, monitorizare și implementare și date/indicatori de monitorizare (AM PR NV) -Rapoartele anuale de implementare /Rapoarte de progres; -Baza de date a Ministerului Culturii – informații privind numărul de obiecte de patrimoniu finanțate prin PR NV -PR NV MySMIS2021 - informații cu privire la numărul de obiecte de patrimoniu cultural, reabilitate, numărul de vizite și spații deschise sau reabilitate; -SIDU-uri.	-Cunoștințe specifice cu privire la sectorul; turismului; -Cunoștințe specifice cu privire la patrimoniul cultural.
		2. În ce măsură contribuie/a contribuit PR NV la diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului prin: - creșterea numărului mediu de angajați din stațiunile turistice finanțate; - sporirea accesibilității obiectivelor și valorificarea resurselor naturale și culturale specifice; - creșterea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități; - digitizarea obiectivelor turistice? (eficacitate)						
		3. Care au fost efectele nete în ceea ce privește revitalizarea turismului balnear în cadrul intervențiilor finanțate prin P7? (eficacitate)	3.1 Implementarea intervențiilor a avut efecte negative asupra degradării mediului înconjurător pentru investițiile turismului balnear și balneoclimatic? (eficacitate)					
		4. În ce măsura intervențiile P7 sunt relevante și au produs valoare adăugată pentru societatea din regiunea de Nord-Vest? (relevanță)	4.1 Au produs intervențiile finanțate o schimbare pentru experiența turistică, culturală și comunitățile urbane beneficiare de operațiuni de regenerare urbană ? (relevanță)					
		5. În ce măsura caracterul integrat al proiectelor contribuie la atingerea obiectivelor SIDU sau a altor strategii locale? (coerență externă)						
		6. Care sunt complementaritățile/sinergiile P7 realizate cu alte acțiuni finanțate din cadrul altor acțiuni a PR NV? (coerență internă)	6.1 Care sunt complementaritățile/sinergiile cu alte programe sectoriale și regionale? (coerență externă)					
		7. Care este gradul de sustenabilitate a patrimoniului istoric, cultural și a dimensiunii turismului în						

Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
	obiectivelor SIDU; -Identificarea coerențelor interne și externe ale P7 PR NV; -Determinarea sustenabilității intervențiilor finanțate.	acțiunile promovate de PR NV? (sustenabilitate)						
10. Tema de evaluare: Evaluarea implementării Priorității – Asistență Tehnică PR NV 2021-2027								
P – AT (P8)	-Identificarea impactului noului cadru instituțional de management al fondurilor europene asupra noii calități de AM a ADR Nord-Vest; -Determinarea măsurii în care noile condiții-cadru instituționale au simplificat sau nu procesele birocratice; -Determinarea capacității administrative a beneficiarilor și a personalului AM; -Determinarea performanței mecanismelor de gestionare și implementare ale AM PR NV; -Analiza ACB a P AT atât a efectelor nete generate cât și a vizibilității ADR Nord-Vest/AM PR NV în regiune.	1. Care este măsura în care sprijinul oferit prin Prioritatea – Asistență Tehnică a contribuit la creșterea capacității administrative a beneficiarilor/grupurilor țintă ai PR NV? (eficacitate) 2. Care este contribuția mecanismelor de simplificare la reducerea poverii administrative a AM și a beneficiarilor PR NV (in contextul extinderii atribuțiilor, sarcinilor și responsabilităților personalului AM generate de noile obligații AM)? (coerență) 3. Care sunt modurile prin care sprijinul oferit prin Prioritatea – Asistență Tehnică contribuie/a contribuit la pregătirea, implementarea, monitorizarea și controlul PR NV în condiții de eficiență și calitate? (inclusiv pentru mecanismul de selecție, evaluare și contractare) (eficiență) 4. În ce măsura costurile asociate cu Prioritatea – Asistență Tehnică sunt proporționale cu beneficiile generate de acestea în ceea ce privește beneficiarii/grupurile țintă a AT PR NV? (eficiență) 5. Care este gradul de vizibilitate a PR NV în regiunea de Nord-Vest în urma implementării acțiunilor de informare și publicitate din AT PR NV? (vizibilitate)	1.1 Dar în ceea ce privește adaptarea capacității resurselor umane a personalului AM PR NV în contextul noilor mecanisme de simplificare ale fondurilor europene? (eficacitate) 2.1 Cum se manifestă această schimbare administrativă în performanța personalului AM? (eficiență) 5.1. În ce măsura costurile acțiunilor de informare și publicitate din AT PT NV sunt/au fost justificate având în vedere schimbările/efectele obținute? (eficiență) 5.2 Ce tip de canale de promovare dă rezultate, pentru cine și în ce condiții? (eficacitate)	Personalul implicat în gestionarea PR NV 2021 – 2027; Beneficiarii P – AT PR NV, alții decât personalul AM PR NV 2021 – 2027.	-Evaluare de proces -Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Panel de experți; -Metoda delphi -Analiza părților interesate.	-Structuri și date administrative ; -Documente juridice; -MySMIS2021; -ADR Nord-Vest; -Seturi de date AM PR NV; -Beneficiarul P – AT.	-Cunoștințe specifice privind gestionarea fondurilor europene -Cunoștințe specifice privind programarea și evaluarea de program -Cunoștințe specifice a legislației naționale și internaționale în domeniul dezvoltării regionale.
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
11. Tema de evaluare: Evaluarea tip mid-term review a PR NV 2021-2027								

PR NV 2021 – 2027	-Determinarea provocărilor care influențează pozitiv și negativ măsura în care intervențiile PR NV duc la (ne)îndeplinirea a obiectivelor de etapă; -Determinarea relevanței intervențiilor PR NV în perioada pentru care se efectuează evaluarea; -Elaborarea de propuneri/rec omandări în vederea unei conduite mai coerente și eficiente a PR NV; -Identificarea progreselor de la nivel național în ceea ce privește PNIESC și a Pilonului social european; -Determinarea relevanței alocărilor bugetare în funcție de progresul înregistrat pentru stabilirea cuantumului de flexibilitate; -Identificarea coerențelor interne și externe ale PR NV	1. Care au fost factorii interni și externi care au influențat în mod negativ și pozitiv implementarea PR NV 2021 – 2027 și au contribuit la (ne)îndeplinirea obiectivelor de etapă? (eficacitate)	1.1 Care sunt elementele care reprezintă impedimente, piedici sau blocaje majore în vederea implementării PR NV? (eficacitate)	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale; Dimensiunea sectorială: -Toate sectoarele vizate de PR NV; Grupuri țintă: -Toate grupurile țintă vizate de program.	-Evaluare de proces	-Interviuri; -Focus grupuri; -Sondaje și studii cantitative; -Studii de caz; -Analiza părților interesate.	-Structuri și date administrative ; -Documente juridice; -MySMIS2021; -Ministere de resort; -ADR Nord-Vest; -Seturi de date AM PR NV; -Beneficiari ai proiectelor; -Cadrul de performanță PR NV; -Evaluări tematice la nivelul UE și României; -Rapoarte cu privire la PNIESC.	-Cunoștințe specifice în sectoarele analizate; Cunoștințe specifice privind programarea și evaluarea de program -Cunoștințe specifice privind gestionarea fondurilor europene -Cunoștințe specifice în domeniul dezvoltării regionale.
		2. În ce măsură acțiunile PR NV 2021-2027 (mai) corespund cu nevoile regionale având în vedere noile provocări identificate în recomandările specifice de țară adoptate în 2024 pentru România? (relevanță)	2.2 Care este măsura în care indicatorii programului (mai) corespund cu nevoile regionale identificate? (relevanță)					
		3. Care sunt progresele înregistrate în implementarea PNIESC și în punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale prin intervențiile PR NV? (eficacitate)						
		4. În ce măsură corespunde alocarea resurselor bugetare cu prioritățile/obiectivele specifice/acțiunile PR NV având în vedere situația socio-economică curentă din regiunea de Nord-Vest? (relevanță)	Care sunt factorii principali (negativi sau pozitivi) care influențează/ contribuie, la obținerea rezultatelor vizate, în ceea ce privește proiectele etapizate preluate în PR NV din perioada 2014-2020?					
		5. Care sunt principalele rezultate obținute până în prezent în urma implementării operațiunilor PR NV? Care sunt intervențiile pentru care este nevoie de îmbunătățiri și schimbări în abordare? (eficacitate)						
		6. În ce măsură există coerență și complementaritate între PR NV și alte programe sectoriale și regionale? (coerență externă)	6.1 Există suprapuneri între acțiuni? Care sunt domeniile în care complementaritatea este mai eficace și care sunt instrumentele prin care se poate spori complementaritatea? Complementaritățile creează sinergii? Dacă da, care? (coerență externă)					
Prioritatea /OS -urile acoperite de tema de evaluare	Scopul evaluărilor	ÎE principale și criterii aferente	ÎE subsecvente și criterii aferente	Dimensiunile grupurilor țintă la nivelul NV	Metodologia de evaluare recomandată	Instrumente de evaluare propuse	Tip de informații propuse (surse de date)	Expertiza necesară și nevoile de formare
12. Tema de evaluare: Evaluarea de impact a PR NV 2021-2027								
PR NV 2021-2027	-Determinarea impactului general a PR NV 2021-2027 asupra regiunii de Nord-Vest; -Identificarea efectelor nete generale dar și a menținerii acestora;	1. Care au fost efectele nete pozitive și negative, intenționate și neintenționate ale intervențiilor finanțate de către program luând în considerare evoluția din domeniile: financiar, economic și social în regiunea de Nord-Vest? (eficacitate)	1.1 Ce tip de intervenție a dat rezultate semnificative, pentru cine și în ce condiții și care au fost cele care au întâmpinat cele mai semnificative obstacole? (eficacitate)	Dimensiunea teritorială: -La nivelul regiunii NV, zone urbane și zone rurale; Dimensiunea sectorială: -Toate sectoarele vizate de PR NV; Grupuri țintă:	-Evaluare de impact	-Interviuri; -Focus grupuri; -Panel de experți; -Sondaje și studii cantitative; -Studii de caz; -Metoda Delphi;	-Structuri și date administrative ; -Documente juridice; -MySMIS2021; -Ministere de resort; -ADR Nord-Vest; -Seturi de date AM PR NV;	-Cunoștințe specifice în sectoarele analizate; Cunoștințe specifice privind programarea și evaluarea de program -Cunoștințe specifice

12.	Evaluarea de impact a PR NV 2021 – 2027	Trimestrul 4 - 2028	1	
TOTAL			22	

4. Documente de referință utilizate în elaborarea PE PR NV 2021-2027

- **Ghidul EVALSED** - Resursa pentru Evaluarea dezvoltării socio-economice (Septembrie 2013) publicat pe: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/evaluations-guidance-documents/2013/evalsed-the-resource-for-the-evaluation-of-socio-economic-development-evaluation-guide;
- **Ghidul pentru Elaborarea Planurilor de Evaluare aferente Programelor Operaționale finanțate din Politica de coeziune 2021 – 2027** în România – Elaborat de către Banca Mondială pentru România în temeiul Acordului privind serviciile de asistență tehnică rambursabile pentru îmbunătățirea capacității de monitorizare și evaluare în contextul programelor finanțate de UE în România (2021- 2027) (P174133), semnat între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare publicat pe: <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/07/cefa8b2df49e8214f833f61125a1ad09.pdf>;
- **Ordonanță de urgență nr. 122 din 29 iulie 2020** privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România;
- Planurile Multianuale de Evaluare ale Programelor Operaționale din perioada de programare 2014 – 2020;
- Planul Multianual de Evaluare a Programului Operațional Regional 2014-2020, publicat pe <https://www.inforegio.ro/ro/documente-strategice/plan-evaluare>;
- Procedurile și instrucțiunile de lucru în vigoare, aferente sistemului de management și control al AM PR NV 2021 - 2027;
- Programul Regional Nord-Vest 2021-2027 publicat pe: <https://regionordvest.ro/>;
- **Regulamentul (UE) 2021/1060** al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune;
- **Regulamentul delegat (UE) nr.240/2014** privind Codul european de conduită pentru parteneriat în cadrul Fondurilor Europene Structurale și de Investiții.

5. Anexe

Anexa 1 – Metode de cercetare

Comparativ cu perioada anterioară de programare 2014-2020, există o schimbare în abordarea promovării evaluărilor de impact pentru actuala perioadă. În timp ce în trecut exista un accent specific pe evaluările de impact, în noua perioadă de programare 2021-2027, acest aspect nu mai este abordat în mod explicit. Cu toate acestea, se iau în considerare practicile și lecțiile învățate din POR 2014-2020, în vederea îmbunătățirii procesului de evaluare privind utilizarea metodelor **consacrate** folosite în cadrul PME POR 2014-2020 în procesul de colectare a datelor.

Metodele de cercetare propuse¹⁴ (care se pot utiliza atât pentru evaluarea implementării, cât și a impactului) sunt următoarele:

- **Cercetarea de birou:** se bazează pe colectarea și identificarea informațiilor secundare relevante din documentele programului și ale proiectelor, precum și din alte surse secundare disponibile, precum cercetări și evaluări deja existente pe subiectul respectiv, website-uri, materiale promoționale, sisteme de monitorizare, statistici disponibile etc. În tabelul următor sunt prezentate principalele tipuri de surse pentru informații secundare.

Sursa	Descriere
Cercetări din domeniu	Studii de evaluare recente sau din perioadele de programare anterioare; rezultatele studiilor de evaluare ex-post care să permită evaluarea eficienței intervenției.
Documente strategice	Documente strategice la nivel regional, național și comunitar, relevante pentru ariile tematice și instrumentele susținute de Program.
Literatura de specialitate	Studii disponibile pe subiecte din domenii conexe celui analizat și literatură care sprijină evaluatorii pentru formularea concluziilor și recomandărilor.
Sistemul IT de monitorizare MySMIS2021	Un sistem informatic central ce sprijină punerea în aplicare a programelor cu finanțare europeană, fiind principalul canal de comunicare între beneficiari și autoritățile de management/implementare a programelor, precum și o platformă de colectare și procesare a datelor privind implementarea programelor operaționale.

¹⁴ Pentru mai multe informații despre metodele posibile de evaluare, consultați "EVALSED: Resursa pentru Dezvoltare Socio-Economică-Septembrie 2013
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/guide/guide_evalsed.pdf

Baza de date a proiectului	Cuprinde informații privind solicitările pentru obținerea ajutorului financiar. Este o sursă de informații despre cererile, formularele transmise, procesul de evaluare și selectare a proiectului.
Statistici publice, baze de date instituționale	Statisticile naționale puse la dispoziție de către Institutul Național de Statistică, dar și alte statistici internaționale (de ex. Eurostat) și bazele de date instituționale aplicabile domeniilor de intervenție din cadrul programului (ministere, birouri regionale, agenții guvernamentale, oficii de ocupare a forței de muncă). Aceste surse vor fi utilizate la majoritatea studiilor planificate, mai ales pentru cele realizate cu metoda contrafactuală.
Bazele de date din perioada de programare 2014-2020	Date anterioare implementării programului 2014-2020.

- **Interviuri aprofundate individuale și de grup:** structurate și semi-structurate, precum și conversații informale, interviurile se aplică pentru colectarea datelor calitative și opiniilor celor interesați sau potențiali interesați de intervenție, contextul, implementare și efectele acesteia. Acestea pot fi, de asemenea, realizate în grupuri mici (interviuri de grup), cu persoane din cadrul aceleiași unități, reprezentanți ai Autorităților de Management sau ai Organismelor Intermediare sau beneficiari ai proiectelor, permițând obținerea cât mai multor informații legate de tema aleasă pe baza punctelor de vedere, cunoștințelor și experienței participanților pe tema data;
- **Focus grupuri și grupuri de discuții:** aceste dezbateri în grup restrâns generează valoare adăugată și cunoaștere pe un anumit subiect, pe baza interacțiunii dintre participanți eterogeni. Sunt utile în special în analiza temelor sau domeniilor în care diferențele de opinie trebuie reconciliate sau întrebările complexe trebuie explorate în profunzime;
- **Sondaje și studii cantitative:** Sondajele efectuate în diferite forme trebuie să acopere în special potențiali beneficiari, beneficiari și beneficiarii finali ai programului. Această cercetare se efectuează mai ales în cazul unui grup mare de instituții, potențiali beneficiari ai Programului. Dacă este relevant și posibil, sondajul poate fi organizat pe un grup de control (Metode contrafactice). Lansarea sondajului va ridica problema identificării eșantionului și a reprezentativității acestuia;
- **Studii de caz:** descrierea detaliată a intervenției în practică. Această metodă construiește pe baza rezultatelor cantitative și calitative anterioare. Studiile de caz vor avea o relevanță deosebită în completarea datelor cantitative și pentru a aprofunda anumite subiecte

importante în cazul în care este dificilă selectarea unui grup suficient de mare pentru eșantion, unde generalizarea nu este importantă, dar datele concrete sunt necesare;

- **Observația participativă:** se folosește pentru o mai bună înțelegere a problemelor studiate prin prezența evaluatorului în situație, observând activitățile zilnice celor implicați și/sau beneficiarului intervenției evaluate, de exemplu, procesul de programare, de luare a deciziilor, de solicitare a sprijinului (în domeniul de aplicare, care va fi justificat și posibil). Observația participativă oferă perspective privind funcționarea din interior a intervenției;
- **Grupul de experți:** este creat special pentru evaluare, bazat pe schimbul de opinii subiective ale experților într-un anumit domeniu, relevant pentru intervenție. Participanții trebuie să analizeze informațiile obținute în diferite stadii ale studiilor de evaluare, să genereze o interpretare uniformă și să dezbată pe această temă, sprijinind procesul de formulare a unor concluzii finale și recomandări;
- **Metoda Delphi:** se bazează pe o procedură de consultare iterativă și anonimă a mai multor experți, care vizează orientarea opiniilor către o concluzie comună prin prezentarea ulterioară a chestionarelor și generarea progresivă a unei interpretări solide pe o anumită problemă;
- **Analiza Cost-Beneficiu (ACB):** metodă de evaluare a eficienței și avantajelor unei intervenții dintr-un domeniu, pe baza unei valori monetare atribuite tuturor consecințelor pozitive și negative ale intervenției. Scopul ACB este de a indica dacă proiectele finanțate se pretează din punct de vedere al dezvoltării socio-economice a regiunii, având în vedere ansamblul costurilor și beneficiilor preconizate, și luând în considerare costurile externe (de exemplu, de mediu, social). Toate costurile și beneficiile sunt exprimate în unități financiare, luând în considerare schimbarea de timp (valoare netă actuală).
- **Analiza cost-eficacitate (ACE):** această metodă permite elaborarea unei judecăți privind eficacitatea. Se referă la efectele nete ale intervenției asupra rezultatelor financiare necesare pentru a le produce. Criteriul de judecată poate fi, de exemplu, costul pe unitate de impact produs (costul unui loc de muncă creat). Acest cost este apoi comparat cu cel al altor intervenții alese ca elemente de comparație.
- **Modele macroeconomice:** pe baza ecuațiilor matematice, modelele macroeconomice permit formularea unor previziuni economice și estimarea impactului intervenției asupra situației socio-economice din regiune. Acestea permit efectuarea analizei contrafactice prin estimarea efectelor nete ale intervenției. În contextul evaluării planificate, pentru România este deosebit de important modelul HERMIN, utilizat pentru măsurarea impactului fondurilor structurale asupra indicatorilor macroeconomici ai țării.

- **Benchmarking:** compararea proiectelor, produselor și serviciilor cu echivalenții lor, considerați de succes sau model. Prin comparație, este posibilă identificarea punctelor forte și slabe ale intervenției și propunerea de exemple de succes, alternative și modele.
- **Descrierea și analiza părților interesate:** scopul este identificarea principalelor părți interesate, identificarea rolului sau a „mizei” acestora în proiect, și a modului în care interesele lor poate afecta viabilitatea și gradul de risc al proiectului. În acest context, sunt extrem de importante stabilirea intereselor lor față de problemele ce trebuie soluționate, principalele ipoteze privind implicarea lor în proiect, existența unor posibile conflicte de interese între părțile interesate. Participarea lor la acest proces se poate asigura prin sesiuni de brainstorming ce implică toți actorii cheie.

Anexa 2 – Logica de intervenție (LI) PR NV 2021-2027

Obiectiv de politică (OP)	Prioritate PR-NV	Obiectiv specific conf FEDR	Ațiunile PR-NV	Indicatori de realizare comuni și specifici programului	Activități finanțate prin intermediul obiectivelor specifice	Indicatori de rezultat specifici programului, pe acțiune
OP1	P1	RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	a) Dezvoltarea structurilor CDI în cadrul întreprinderilor și valorificarea rezultatelor în piață (proiecte CDI&transfer în piață):	RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari) RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi RCO 08 - Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare RCO 06 - Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin	Activități de CDI, inclusiv prin adoptarea tehnologiilor avansate de cercetare de către IMM-uri individual sau în parteneriat cu întreprinderi mari; Activități de cercetare industrială și/ sau dezvoltare experimentală (la nivel minim de TRL3), inclusiv prin adoptarea tehnologiilor avansate, derulate de IMM-uri individual sau în parteneriat cu întreprinderi mari, având ca obiectiv principal punerea pe piață a unor produse și servicii inovatoare; Achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, precum și investiții în construirea/modernizarea spațiilor de CDI, care să deservească valorificării rezultatelor din activitățile de CDI de către IMM-uri individual sau în parteneriat cu întreprinderi mari, pe activități de CDI.	RCR 02 - Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare) RCR 03 - Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese RCR 25 - IMM-uri cu valoare adăugată mai mare per angajat
			b) Dezvoltarea structurilor CDI în întreprinderi nou înființate inovatoare	RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari) RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi RCO 06 - Cercetători care lucrează în centre	Activități de CDI în întreprinderi nou înființate inovatoare, realizate individual de acestea; · Activități de cercetare industrială și/ sau dezvoltare experimentală (la nivel minim de TRL3), având ca obiectiv principal punerea pe piață a unor produse și servicii inovatoare (inclusiv serie 0); · Adoptarea tehnologiilor avansate și/sau construirea/modernizarea spațiilor proprii de CDI	RCR 03 - Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese

				<p>cercetare care beneficiază de sprijin</p> <p>RCO 08 - Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare</p> <p>RCO 05 - Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin</p>	<p>ale întreprinderilor nou înființate inovatoare, sprijinirea</p> <p>activităților de inovare (abordare pe lanțul valoric al inovării – activități CDI, valorizare produse/servicii);</p>	
			<p>c) Sprijinirea organizațiilor publice de cercetare pentru cercetare în colaborare.</p>	<p>RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)</p> <p>RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi</p> <p>RCO 06 - Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin</p> <p>RCO 08 - Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare</p> <p>RCO 07 – Organizații de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune</p> <p>RCO 10 Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare</p>	<p>Sprijinirea CDI prin acțiuni integrate de creare și dezvoltare a infrastructurilor de CDI ale organizațiilor publice de cercetare (dotarea cu echipamente și construirea/modernizarea spațiilor aferente) , în complementaritate cu derularea unor activități de cercetare și cercetare în colaborare în scopul facilitării interacțiunii între mediul CDI și mediul de afaceri;</p> <p>Activități de CDI din partea organizațiilor de cercetare, pentru cercetare în colaborare cu IMM-uri.</p>	<p>RRCR 08 - Publicații ale proiectelor care beneficiază de sprijin</p>
			<p>d) Dezvoltarea ecosistemului de transfer tehnologic</p>	<p>RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)</p> <p>RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi</p>	<p>Sprijinirea TT prin acțiuni integrate de creare și dezvoltare a infrastructurilor (inclusiv dezvoltarea unor noi infrastructuri care facilitează transferul tehnologic cum ar fi demo-lab, living lab, fab lab, makers-space, DIH etc. și a serviciilor aferente) și favorizarea transferului tehnologic și adoptarea tehnologiilor avansate, în complementaritate cu</p>	<p>RRCR 03 - Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese</p>

				<p>RCO 06 - Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin</p> <p>RCO 08 - Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare</p>	<p>derularea unor activități în scopul facilitării interacțiunii între mediul CDI și mediul de afaceri, prin cercetare în colaborare sau transfer tehnologic, și cu posibilitatea transferului către acestea a rezultatelor CDI sau a drepturilor de exploatare;</p> <p>·Acordare de sprijin pentru dezvoltarea și desfășurarea serviciilor de transfer tehnologic, inclusiv prin dezvoltarea unor noi tipuri de servicii de transfer tehnologic corelate cu nevoile mediului de afaceri sau investiții pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării între IMM-uri și EITT.</p>	
		<p>RSO1.2. Valorificare a avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>	<p>a) Transformarea digitală a IMM-urilor</p>	<p>RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)</p> <p>RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi</p> <p>RCO 13 - Valoarea serviciilor, a produselor și a proceselor digitale dezvoltate pentru întreprinderi</p>	<p>Investiții pentru adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri, sisteme de tip RFID (Radio-Frequency Identification) pentru gestiunea activității de producție sau livrare servicii, sistemele de localizare specializate pentru activitatea firmelor (information tracking systems), achiziția de servicii, echipamente și tehnologii necesare pentru transformarea digitală, inclusiv pentru: derularea proceselor interne, interacțiunea cu clienții/consumatorii, distribuția produselor, colectarea și analiza de date.</p> <p>Investiții pentru creșterea utilizării tehnologiilor digitale de către întreprinderi în scopul creșterii vizibilității, inclusiv crearea de website-uri adaptate activității de e-commerce și cu un grad ridicat de interactivitate.</p> <p>Dezvoltarea și implementarea de soluții pentru asigurarea securității cibernetice, în special a</p>	<p>RCR 13 - Întreprinderi care ating un nivel ridicat de intensitate digitală</p>

					<p>protecției datelor personale și a siguranței tranzacțiilor online.</p> <p>Investiții pentru creșterea utilizării tehnologiilor digitale în scopul creșterii productivității (linii de producție, automatizări, robotică, tehnologii digitale în management, organizarea activităților etc.), inclusiv finanțarea introducerii conexiunilor în bandă largă de mare viteză în interiorul firmei (ex: routere Wi-Fi, fibră optică), aplicații cu rol în managementul birourilor, etc.</p>	
		<p>RSO1.3. Intensificare a creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</p>	<p>a) Creșterea competitivității IMM-urilor</p>	<p>RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)</p> <p>RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi</p> <p>RCO 03 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare</p>	<p>achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje inovative și investiții în spațiile de producție/prestare servicii aferente, în vederea îmbunătățirii capacităților tehnice ale IMM-urilor; investiții în tehnici avansate de producție - investiții în active corporale și necorporale în legătură cu modernizarea industrială pentru sectoarele de specializare inteligentă, design industrial, inclusiv inovare bazată pe design, customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitală directă) activități de marketing;</p> <p>suport în achiziționarea de către IMM-uri a unor brevete, licențe sau soluții tehnice ne-brevetate, și valorificarea rezultatelor cercetării;</p> <p>valorificarea cercetării (continuarea inițiativei RVP din cadrul acțiunii cu BM “Supporting catching up regions in Romania”), prin trecerea în producție a rezultatelor cercetării;</p> <p>suport pentru activitatea de internaționalizare a produselor și serviciilor IMM-urilor, inclusiv prin îmbunătățirea componentei de comercializare</p> <p>RO 47 RO (soluții de ambalare, soluții de marketing etc.);</p>	<p>RCR 01 – Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin</p> <p>RCR 19 - Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută</p>

					achiziția de echipamente, tehnologii, utilaje, precum și investiții în construirea/modernizarea spațiilor de producție/prestare servicii aferente, care să deservească valorificării în piață a rezultatelor din activitățile de cercetare-dezvoltare-inovare/transfer tehnologic pentru IMM-uri, complementar cu acțiuni din OS a(i), finanțate într-un singur proiect integrat	
		b) Sprijinirea ecosistemului antreprenorial regional, încurajarea dezvoltării diferitelor forme specifice de antreprenariat	RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari) RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi RCO 05 - Întreprinderi nou înființate care beneficiază de sprijin RCO 15 – Capacități create pentru pepinierele de afaceri 12S6 – Structuri de sprijinire a afacerilor	înființarea și/sau extinderea structurilor de sprijin pentru IMM-uri (pregătirea utilităților și a altor facilități din cadrul parcurilor de specializare inteligentă necesare sprijinirii IMM-urilor) mai puțin de 40% din valoarea unui proiect; sprijin pentru dezvoltarea serviciilor structurilor de sprijin și derularea procesului de selecție a IMM-urilor; suport pentru trecerea în producție a unor rezultate CDI, consultanță pentru inovare sau adoptarea unor soluții inovatoare și pregătirea pentru punerea lor pe piață, de către IMM-uri; sprijin acordat sub formă de granturi în favoarea dezvoltării activităților economice (ex: investiții pentru dezvoltarea și/sau diversificarea capacității de producție/prestarea de servicii, achiziționarea de noi tehnologii etc) propuse de IMM-uri, pentru a asigura sustenabilitate și reziliență, în cadrul parcurilor de specializare inteligentă- cel puțin de 60% din alocarea unui proiect;	RCR 1 - Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin RCR 03 - Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese RCR 17 - Întreprinderi noi aflate încă pe piață RCR 18 - IMM-uri care utilizează servicii ale unor pepiniere de afaceri după crearea pepinierele RCR 19 - Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	
	RSO1.4. Dezvoltarea competențelor lor pentru specializare	a) Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor	RCO 01 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	Furnizarea de cursuri de formare pentru competențe a angajaților IMM-, cursuri pentru facilitarea tranziției industriale, inclusiv cursuri pentru dezvoltarea competențelor digitale avansate;	RCR 98 - Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă,	

		inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat		RCO 02 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi RCO 101 - IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat		pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)
			b) Dezvoltarea competențelor la nivelul entităților CDI	12S14 - Entități de CDI care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat	Furnizarea de cursuri de formare pentru dezvoltarea competențelor pentru personalul instituțiilor de învățământ superior și de cercetare care urmăresc să-și aprofundeze cooperarea cu operatorii economici, să crească viabilitatea comercială și relevanța pe piață a proiectelor lor de cercetare, precum și capacitățile lor de a participa la procese interactive și deschise de inovare.	12S15 - Entități de CDI care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat
			c) Sprijin pentru procesul de descoperire antreprenorială	RCO 16 - Participarea părților interesate instituționale la procese de descoperire antreprenorială	Dezvoltarea unor acțiuni (ex: schimb de experiență internațională de bune practici, cursuri specifice, traininguri internaționale) pentru dezvoltarea competențelor în procesul de descoperire antreprenorială la nivelul actorilor regionali implicați în managementul politicilor de inovare (ADR, universități, ONG-uri, alți actori).	
	P2	SO1.2. Valorificare a avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al	a) Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrațiile publice prin soluții digitale inovatoare și aplicații de tip smart city	RCO 14 - instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	Investiții în crearea unui centru regional de date (infrastructură, IaaS, PaaS, SaaS) în vederea îmbunătățirii interacțiunii cetățeanului și mediului de afaceri cu instituțiile publice regionale, județene și locale. Investiții în dezvoltarea de aplicații digitale, platforme și alte soluții care conduc la servicii noi sau îmbunătățite semnificativ în beneficiul cetățenilor și companiilor, de tip smart city:	RCR 11 - Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate

		organizațiilor de cercetare și al autorităților publice			<p>Mobilitate inteligentă: aplicații pentru transportul public local, pentru identificarea parcarilor și ghidarea spre acestea și afișarea disponibilității, pentru plata parcarii, etc.,</p> <p>Locuire inteligentă: aplicații de tipul city pass turistic, sisteme digitale de gestiune inteligentă a spațiilor verzi, dezvoltarea bazelor de date geospațiale și a centrelor de date, aplicații de informare a cetățenilor asupra serviciilor medicale și de sănătate, etc.</p> <p>Economie inteligentă: aplicații de tipul one stop shop pentru mediul de afaceri, platforme de atragere investiții, aplicații / platforme de marketplace de produse locale, etc.</p>	
			b) Sprijin pentru digitalizarea administrațiilor publice locale din mediul rural	RCO 14 - instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	<p>Platforme de comunicare cu cetățenii, platforme pentru raportare probleme, aplicații pentru optimizarea interacțiunii cu cetățenii, etc.</p> <p>Aplicații pentru screening și monitorizare pentru persoane din grupuri vulnerabile etc.;</p> <p>Soluții e-health - aplicații pentru telemedicină etc.;</p> <p>Aplicații pentru colectarea și afișarea în timp real a datelor de mediu;</p> <p>Aplicații pentru transportul public local;</p> <p>Soluții de tipul pass turistic;</p> <p>Digitalizarea și reconstrucția digitală a obiectivelor de patrimoniu etc.;</p>	RCR 11 - Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate
OP2	P3	RSO2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de	a) Creșterea eficienței energetice în regiune ca parte a investițiilor în sectorul locuințelor	RCO 18 - Locuințe cu performanță energetică îmbunătățită	<p>Reabilitarea termică a elementelor de anvelopă;</p> <p>Reabilitarea/modernizarea sistemului de încălzire/ a sistemului de furnizare a apei calde de consum, a sistemelor de ventilare mecanică, inclusiv prin înlocuirea echipamentelor existente</p>	RCR 26 – Consumul anual de energie primară (din care: al locuințelor, clădirilor, publice, întreprinderilor, etc.)

		gaze cu efect de seră			și racordarea la un sistem de încălzire centralizată, unde este cazul Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile pentru consum propriu; Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent/incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată Sisteme de management energetic integrat pentru clădiri	RCR 29 - Emisii de gaze cu efect de seră estimate
			b) Sprijinirea eficienței energetice în clădirile publice, inclusiv clădiri de patrimoniu	RCO 19 - Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită	Reabilitarea termică a elementelor de anvelopă ale clădirii Introducerea/reabilitarea/modernizarea sistemului de încălzire/răcire și de furnizare a apei calde de consum, a sistemelor de ventilare și climatizare, a sistemelor de ventilare mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă pentru asigurarea calității aerului interior, precum și achiziționarea, înlocuirea, instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, unde este cazul Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile pentru consum propriu Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent/incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată Sisteme de management energetic integrat pentru clădiri	RCR 26 – Consumul anual de energie primară (din care: al locuințelor, clădirilor, publice, întreprinderilor, etc.) RCR 29 - Emisii de gaze cu efect de seră estimate
	RSO2.2.	Promovarea energiei din	a) Promovarea energiei	RCO 22 - Capacitate de producție suplimentară pentru energia din surse	Promovarea energiei regenerabile în comunitățile rurale prin aplicarea unor soluții centralizate, de înaltă eficiență în ceea ce privește alimentarea cu	RCR 31 - Energie totală din surse

	surse regenerabile în conformitate cu Directiva privind energia din surse regenerabile (UE) 2018/2001[1], inclusiv cu criteriile de sustenabilitate prevăzute în aceasta	regenerabile în comunitățile rurale	regenerabile (din care: energie electrică, termică)	energie termică, care utilizează combustibili din surse regenerabile (definite conform Directivei UE 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile) disponibile la nivel local (solară, eoliană, geotermală, hidroelectrică, biomasă etc.). Vor fi eligibile proiectele de realizare/modernizare a sistemelor publice de alimentare cu energie termică bazate pe centrale de co-generare de înaltă eficiență utilizând surse regenerabile, cu o putere termică instalată sub 20 MW și cu o capacitate instalată de maximum 8 MWe.	regenerabile produsă (din care: energie electrică)
	RSO2.7. Intensificare acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și	a) Dezvoltarea unor orașe verzi și îmbunătățirea infrastructurii verzi din zonele urbane,	RCO 36 – Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	Modernizarea/ extinderea / construirea și dotarea spațiilor verzi: o igienizarea terenului (nu presupune defrișarea vegetației existente); modelarea terenului; o amenajarea spațiilor verzi prin acțiuni precum plantarea cu plante autohtone perene, menținerea arborilor importanți din punct de vedere ecologic (și plantare arbori și arbuști autohtoni), parcuri / păduri urbane / păduri-parc; ș.a. Realizarea de coridoare ecologice urbane, inclusiv demolarea clădirilor aflate într-o stare avansată de degradare (care nu aparțin patrimoniului	RCR 95 - Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite

		reducerea tuturor formelor de poluare			<p>cultural), situate pe terenurile supuse intervențiilor</p> <p>Kucrări verzi, acoperișuri verzi, pereți verzi, terase/balcoane cu grădini și spații verzi, etc. pe amplasamentul investițiilor propuse</p> <p>o amenajarea spațiilor verzi aferente cursurilor de apă: intervenții asupra malurilor apelor (lacuri, cursuri de apă) și a zonelor din proximitatea acestora</p> <p>Alte intervenții complementare (necesare pentru asigurarea funcționalității, durabilității, accesibilității investiției, inclusiv utilitățile pe amplasamentul spațiilor verzi) în cuantum de max.15% din valoarea eligibilă a proiectului., intervenții care contribuie la creșterea calității vieții cetățenilor.</p>	
	P4	RSO2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	a) Utilizarea crescută a transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologice	<p>RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată</p> <p>RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin</p> <p>RCO 56 - Lungimea liniilor de tramvai și metrou – reconstruite sau modernizate</p> <p>RCO 57 – Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv</p> <p>RCO 58 - Piste ciclabile care beneficiază de sprijin</p>	<p>Dezvoltarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate: dezvoltarea, extinderea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta; amenajarea de zone pietonale, zone semi-pietonale; introducerea de sisteme de bike-sharing; sisteme de monitorizare etc.;</p> <p>Dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin achiziționarea de mijloace de transport cu zero emisii și dezvoltarea infrastructurii necesare acestora (inclusiv depouri, stații de autobuz, stații intermodale pentru transportul public), soluții de tip park & ride situate în afara centrelor orașelor și care sunt integrate cu sistemul de transport public;</p> <p>Dezvoltarea coridoarelor de mobilitate urbană durabilă,</p>	<p>RCR 29 - Emisii de gaze cu efect de seră estimate</p> <p>RCR 62 –Numărul anual de utilizatori ai liniilor de tramvai și de metrou noi sau modernizate</p> <p>RCR 63 - Numărul anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate</p> <p>RCR 64 - Număr anual de utilizatori ai pistelor ciclabile</p>

				<p>RCO 59 - Infrastructuri pentru combustibil alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare)</p> <p>RCO 60 - Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate</p>		
OP3	P5	<p>RSO3.2. Dezvoltarea și ameliorarea unei mobilități naționale, regionale și locale sustenabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	a) Construirea/reabilitarea legăturilor rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T	<p>RCO 44 – Lungimea drumurilor noi sau reabilitate—din afara-TEN-T</p> <p>RCO 46 – Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – din afara-TEN-T</p> <p>RCO 59 - Infrastructuri pentru combustibil alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare)</p>	<p>Drumuri județene, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua TEN-T, drumuri de legătură,</p> <p>Crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, pasaje / noduri rutiere, conectivitatea regională către punctele de frontieră deschise pentru mobilitatea transfrontalieră</p> <p>Achiziționarea și instalarea unor stații de încărcare pentru combustibili alternativi</p>	<p>RCR 55 - Număr anual de utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite, reabilitate sau modernizate</p>
			b) Soluții pentru creșterea siguranței traficului		<p>Pasaje, sensuri giratorii, măsuri de siguranță a traficului (inclusiv de prevenire a incidentelor/accidentelor cauzate de fauna sălbatică - ex. pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.),</p> <p>Anvestiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, pentru localitățile urbane și pentru infrastructură județeană, pe sectoare rutiere aflate în proprietate/ administrarea UAT, Alocări dedicate pentru echipamente destinate îmbunătățirii siguranței traficului (inclusiv utilaje multifuncționale echipate cu plug pentru zăpadă, freză zăpadă, mașină de împrăștiat sare/nisip sau perie, cositoare, echipament pentru tăiere crengi,</p>	<p>12S3 - Numărul de accidente rutiere pe drumuri județene</p>

					echipamente spălare semne de circulație) care respectă prevederile reg. FEDR art.7 litera h)..	
			c) Îmbunătățirea transportului județean de călători prin achiziționare de material rulant pentru conectare inter-urbană	RCO 57 - Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	Achiziționarea de mijloace de transport public nepoluante, pentru deplasarea populației pe rețeaua rutieră județeană Achiziționarea și instalarea unor stații de încărcare pentru combustibili alternativi.	12S4 - Utilizatori anuali ai transportului public regional
OP4	P6	RSO4.6. Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	a) Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul educației timpurii și învățământului primar și secundar	RCO 66 – Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor RCO 67 - Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	Construirea / reabilitarea / modernizarea / extinderea și dotarea infrastructurii educaționale, pentru asigurarea accesului la serviciile de educație în zonele insuficient deservite pentru grupurile dezavantajate, în unitățile de învățământ supraaglomerate. Activitățile vizează creșterea capacității în învățământul antepreșcolar (creșe) și preșcolar (grădinițe), îmbunătățirea condițiilor de cazare, creșterea calității și condițiilor de siguranță și funcționare, îmbunătățirea calității mediilor de învățare, înființarea de centre de educație remedială. Sunt avute în vedere: învățământ ante-preșcolar (creșe), preșcolar (grădinițe), primar și secundar (gimnazial și liceal).	RCR 70 - Numărul anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor RCR 71 – Numărul anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate 12S12 - Utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate de masă care aparțin grupurilor vulnerabile 12S7 - Numărul centrelor de testare pentru orientarea educațională a elevilor RCR 71 - Numărul anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate
			b) Dezvoltarea infrastructurii educaționale în domeniul învățământului	RCO 67 - Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	Modernizare/extindere/construcție/reabilitare și dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/ aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport, îmbunătățirea condițiilor de	RCR 71 – Numărul anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate

		profesional și tehnic (licee tehnologice);		cazare pentru elevi; vor fi încurajate investițiile în IPT care promovează colaborarea cu mediul de afaceri, pentru desfășurarea activităților de practică, ucenicie, inclusiv la sediul agentului economic partener, astfel încât să se asigure o pregătire a elevilor corelată cu nevoile pieței muncii.	12S12 - Utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate de masă care aparțin grupurilor vulnerabile 12S8 - Numărul centrelor de educație pentru elevi în domenii cu impact RIS3 RCR 71 - Numărul anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate
		c) Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul universitar.	RCO 67 - Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare de stat, în special prin investiții în dotarea laboratoarelor, finanțarea lor fiind centrată pe student.	RCR 71 – Numărul anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate
	RSO4.6. Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	a) Modernizarea/reabilitarea/dotarea taberelor de elevi și preșcolari	RCO 77 - Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Sunt avute în vedere intervenții privind spațiile de cazare, spațiile destinate pregătirii și servirea mesei, precum și infrastructuri accesibile pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente, etc), amenajări/dotări interioare și exterioare cu facilități pentru persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de încurajare a accesului elevilor marginalizați (cum ar fi romi, persoane cu origini migrante, persoane cu dizabilități și alte nevoi speciale etc.) la aceste activități. Beneficiarul se angajează că va asigura sustenabilitatea financiară a investiției pentru operare și mentenanță, pe toată perioada de durabilitate. Lucrările de modernizare/reabilitare/dotare vor viza în mod	RCR 77 - Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin

					integrat atât infrastructura, cât și acțiuni de tip FSE+.	
OP5	P7	RSO5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane	a) Conservarea, protecția și valorificarea durabilă și competitivă a patrimoniului cultural și istoric, inclusiv asigurarea și/sau îmbunătățirea accesului către acestea	RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin RCO 77 - Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, monumentelor istorice și a patrimoniului cultural imobil, inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferele obiectivului · modernizarea / reabilitarea clădirilor monument istoric cu funcții culturale inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferente obiectivului · activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului	RCR 77 - Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin
			b) Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice	RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin RCO 77 - Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	construirea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurilor specifice, necesare valorificării resurselor turistice · sprijinirea unor proiecte inovative de diversificare a serviciilor și activităților turistice cu scopul creșterii accesibilității obiectivelor turistice: telegondole, telescaun, via ferată etc · amenajarea traseelor turistice folosind soluții prietenoase cu mediul (trasee montane marcate, puncte de observare, foișoare, popasuri, puncte salvamont etc) · amenajări aferente zonelor de relaxare și agrement aflate în proximitatea resurselor turistice · utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia · activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate – max. 15% din valoarea eligibilă a proiectului	RCR 77 - Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin

			<p>c) Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul balnear și balneoclimatic, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice</p>	<p>RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată</p> <p>RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin</p> <p>RCO 77 - Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin</p>	<p>crearea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurii de agrement (parcuri tematice/ de distracții/ aventură, aquaparcuri etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> · construcția, reabilitarea, modernizarea bazelor de tratament, a centrelor balneare și a bazelor de kinetoterapie ca resorturi cu servicii integrate (servicii de tip sănătate și întreținere, balneo, activități de recreere, activități sportive etc) · construcția, reabilitarea, modernizarea rețelelor de captare și / sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic; · reabilitarea instalațiilor de alimentare cu apă minerală de la surse la bazele de tratament inclusiv a utilităților necesare funcționarii obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia · activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate- max. 15% din valoarea eligibilă a proiectului 	<p>RCR 77 - Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin</p>
			<p>d) Regenerare urbană și securitatea spațiilor publice</p>	<p>RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată</p> <p>RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin</p>	<p>reabilitarea integrată a spațiilor publice, inclusiv infrastructura tehnico-edilitară aferentă din: zone centrale; zone istorice; spații publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective, cartiere de blocuri, zone cu locuințe de tip condominiu; zona autogărilor și gărilor, zone portuare situate în interiorul sau la limita localităților urbane, indiferent dacă sunt în uz/abandonate/au altă destinație; falezele, malurile și insulele râurilor și lacurilor din interiorul localităților urbane; zonele rezidențiale periferice destructurate, zonele de blocuri degradate și așezări informale din urban, piețele agroalimentare din urban (inclusiv echipamente mobile de desfacere a produselor</p>	<p>12S5 - Populația care are acces la infrastructuri sprijinite pentru regenerarea urbană</p>

					<p>producătorilor locali din RNV), regenerarea unor spații neutilizate, pentru scopuri de agrement, alte investiții care susțin atingerea obiectivului acțiunii. Sunt prevăzute intervenții de reabilitare a fațadelor și a acoperișurilor clădirilor din piețele centrale (istorice), fiind vizate fațadele exterioare perimetrare centrelor istorice, cu minime intervenții de consolidare a acestora, dacă este cazul. Parcările nu pot face obiectul unei investiții de sine stătătoare, finanțarea lor fiind parte a activităților conexe limitate la max 15% din valoarea eligibilă a proiectelor, fără a crește numărul locurilor de parcare</p> <ul style="list-style-type: none"> · finanțarea unor centre multifuncționale (de tineret, de recreere, culturale, sociale) în orașe și municipii altele decât MRJ, printr-un apel distinct pentru a acoperi lipsa unei panoplii de servicii altfel deja dezvoltate în MRJ · investiții pentru asigurarea securității spațiilor publice (ex: iluminatul corespunzător al spațiilor publice, sisteme de monitorizare video etc), ca parte a măsurilor integrate de regenerare urbană 	
		RSO5.2. Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a	a) Conservarea, protecția și valorificarea durabilă și competitivă a patrimoniului cultural și istoric, inclusiv asigurarea și/sau îmbunătățirea	<p>RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată</p> <p>RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin</p> <p>RCO 77 - Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin</p>	<p>restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, monumentelor istorice și a patrimoniului cultural imobil, inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferente obiectivului</p> <ul style="list-style-type: none"> · modernizarea / reabilitarea clădirilor monument istoric cu funcții culturale inclusiv prin investiții în dotări și utilități aferente obiectivului · activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități 	RCR 77 - Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin

		culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane	accesului către acestea		cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului	
			b) Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice	RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială integrate care beneficiază de sprijin RCO 77 - Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	construirea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurilor specifice, necesare valorificării resurselor turistice; · sprijinirea unor proiecte inovative de diversificare a serviciilor și activităților oferite turiștilor cu scopul creșterii accesibilității obiectivelor turistice; precum: telegondole, telescaun, via ferată, etc · amenajarea traseelor turistice folosind soluții prietenoase cu mediul (trasee montane marcate, puncte de observare, foișoare, popasuri, puncte salvamont, etc); · amenajări aferente zonelor de relaxare și agrement aflate în proximitatea resurselor turistice prin construirea/modernizarea/extinderea de facilități inclusiv achiziția de dotări/echipamente. · utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia. · activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului	RCR 77 - Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin
			c) Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul balnear și balneoclimatic, inclusiv îmbunătățirea	RCO 74 - Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată RCO 75 - Strategii de dezvoltare teritorială	crearea, extinderea, modernizarea, dotarea infrastructurii de agrement (precum parcuri tematice/ de distracții/ de aventură, aquaparcuri etc.) · construcția, reabilitarea, modernizarea bazelor de tratament, a centrelor balneare și a bazelor de	RCR 77 - Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin

			<p>accesului către resursele și obiectivele turistice</p>	<p>integrate care beneficiază de sprijin</p> <p>RCO 77 - Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin</p>	<p>kinetoterapie ca resorturi cu servicii integrate (servicii de tip sănătate și întreținere, balneo, activități de recreere, activități sportive etc);</p> <ul style="list-style-type: none"> · construcția, reabilitarea, modernizarea rețelelor de captare și / sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic; · reabilitarea instalațiilor de alimentare cu apă minerală de la surse la bazele de tratament inclusiv a utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție care se regăsesc/sunt propuse pe amplasamentul acestuia. · activități complementare necesare asigurării funcționalității intervențiilor realizate, activități cu valoare cumulată de maximum 15% din valoarea eligibilă a proiectului 	
<p>Prioiitatea - Asistență tehnică</p>			<p>Operațiunile în domeniul asistenței tehnice vizează asigurarea funcționării sistemului de management</p>		<p>Sprijinirea AM PR NV pentru implementarea diferitelor etape ale PR NV , respectiv pregătire, selecție, verificare și monitorizare, evaluare, control și audit, achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice implementării PR NV</p> <ul style="list-style-type: none"> o Consolidarea capacității instituționale și administrative, a ADR NV pentru a face față provocărilor privind gestionarea și implementarea POR o Sprijinirea acțiunilor necesare pentru elaborarea și implementarea unei foi de parcurs pentru creșterea capacității administrative necesare în gestionarea și implementarea eficace a fondurilor europene (ACB Roadmap) care se adresează atât AM PR NV cât și beneficiarilor publici și privați 	<p>12S9 – Acțiuni de informare și publicitate</p> <p>12S10 – Personal finanțat din FEDR</p> <p>12S11 – Studii, analize, rapoarte aferente implementării PR NV</p>

				<p>o Sprijinirea organizatorică și logistică a CM PR NV și a altor comitete/ grupuri de lucru implicate în implementarea PR NV</p> <p>o Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea, actualizarea și revizuirea planurilor și strategiilor regionale, inclusiv a strategiilor de specializare inteligentă</p>	
--	--	--	--	---	--